

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Факултет спорта и физичког васпитања

АНАЛИЗА ТАКТИКЕ УСПЕШНИХ НАПАДА РЕПРЕЗЕНТАЦИЈЕ ЦРНЕ ГОРЕ У ТАКМИЧЕЊУ „ЛИГА НАЦИЈА“ У 2018. ГОДИНИ

ЗАВРШНИ РАД

Кандидат:

Станковић Ненад

Ментор:

Др Јанковић Александар

Београд, 2020

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Факултет спорта и физичког васпитања

АНАЛИЗА ТАКТИКЕ УСПЕШНИХ НАПАДА РЕПРЕЗЕНТАЦИЈЕ ЦРНЕ ГОРЕ У ТАКМИЧЕЊУ „ЛИГА НАЦИЈА“ У 2018. ГОДИНИ

ЗАВРШНИ РАД

Кандидат:

Станковић Ненад

Ментор:

Др Јанковић Александар, ред. проф.

.....

Чланови комисије:

Доц Леонтијевић Бојан, ван. проф.

.....

Др Зоран Валдевит, ван. проф.

.....

Мишљење о раду:

.....

Београд, 2020

Сажетак

Такмичење “Лига нација” је нови формат такмичења у фудбалу под окривљем ФИФА-е и УЕФА-е. Основни разлог формирања овог такмичења је повећање броја такмичарских утакмица репрезентација, што са собом повлачи и прати данашње трендове у свету фудбала.

Циљ рада је анализа тактике напада тј. анализа успешних напада репрезентације Црне Горе, као и њихових противника у међусобним сусретима. Помоћу ове анализе добијени подаци могу се искористити у циљу отклањања мана, као и усавршавању врлина у игри репрезентације Црне Горе. Такође, на основу добијених података може се кориговати, организовати, унапредити планирање и програмирање тренажног процеса у циљу постизања бољих резултата. Праћени су офанзивни прекиди, као и организација офанзивног напада, који су се завршили ударцем ка голу. Основни метод примењен у овом раду је емпиријско-неекспериментални. Поред ове методе, у раду је заступљен и статистички метод, приликом квантификовања релација између појединих варијабли.

Анализа је обухватила свих шест утакмица Црне Горе у групи Ц такмичења Лиге нација. Црна Гора је постигла у просеку 1,17 голова по мечу. Најчешће су голове постизали из директне игре (контра-напад или брзи напад) или из прекид игре (пенал, корнер, аут).

Истраживање је показало мане и врлине у игри репрезентације Црне Горе, из ког проистичу закључци који могу да потпомогну развоју и унапређењу црногорског репрезентативног фудбала.

Кључне речи: такмичење; такмичарска анализа; тактика напада; организација напада; организација офанзивног прекида;

Садржај

1. УВОД	5
2. ТЕОРИЈСКИ ОКВИР РАДА.....	8
2.1. Дефинисање основних појмова	8
2.2. Досадашња истраживања	9
3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ЗАДАЦИ РАДА.....	12
4. МЕТОД РАДА.....	13
4.1. Узорак утакмица	13
4.2. Узорак варијабли	13
4.3. Прикупљање података	18
4.4. Статистичка обрада података.....	19
5. РЕЗУЛТАТИ И ДИСКУСИЈА	20
5.1. Основне карактеристике тактике напада репрезентације Црне Горе у Лиги нација у 2018. години	20
5.2. Основне карактеристике организације офанзивних и дефанзивних прекида репрезентације Црне Горе и њених противника у такмичењу „Лига нација“ у 2018. години	32
6. ЗАКЉУЧАК	35
7. ЛИТЕРАТУРА.....	38
8. ПРИЛОЗИ У РАДУ	42
8.1. Основни посматрачки листови.....	42

1. УВОД

Онима којима је хоби, фудбал је најлепша споредна ствар на свету“. Онима којима је професија, треба да буде и најлепша и главна ствар на свету. (Алексић, Јанковић 2006). Многи га играју, многи гледају, а сви га воле. Фудбал можемо посматрати као физичку, рекреативну или спортску активност заступљену у свим деловима наше планете. Од његовог настанка 1863. до данас фудбал је претрпео велике промене, опрема, пратећи реквизити, услови за игру су неупоредиво бољи, што је довело до тога да игра буде бржа и атрактивнија за публику. Много фактора утиче на данашњи фудбал, данас је фудбал постао много више од забаве, развио се у бизнис, смисао живота и страст.

Појавом лопте, као основног реквизита, фудбал је добио своје прве обресе. Појавио се давне 255. године п.н.е. на подручју кинеског царства, забележена је игра са лоптом под називом Цу – Ђу. Из Кине, ова игра, проширила се на Јапан у седмом веку. Прве трагове игре са лоптом у Европи бележимо такође у седмом веку у Грчкој (Епискирос) и Риму (Харпастум). У 14. и 15. веку, у Фиренци, играла се игра која је претеча фудбала а названа је Фирентински калчо. У Енглеској су утакмице играње само између школа, али касније оснивањем првих клубова (Шефилд 1855. године, Халам 1857. године, Блек – Хит клуб 1859.године) почиње развој игре са лоптом. Нова правила одвојила су фудбал од рагбија 1863 године. Стварањем нових правила, фудбал се модификовао и можемо рећи да је данашњи изглед добио давне 1863. године у Енглеској, одвајањем од рагбија.

Фудбалска игра има четири периода развоја:

Први период (1863-1925) у развоју фудбалске игре значајан је због промене великог броја правила и конституисања ове игре. У овом периоду, који је временски најдужи, највише се истакла и развијала техника, која је представљала најбитнији фактор за постизање резултата.

Други период (1925-1954) обележила су три светска првенства. Главна карактеристика овог периода је појава система игре, што је директно утицало на развој тактике, која је постала веома важан фактор у постизању резултата.

Трећи период (1954-1974) је значајан за развој физичке припреме и физичке кондиције фудбалера за постизање резултата, као и међусобну повезаност са аспектима технике и тактике у фудбалу.

За сада, четврти период (1974-?) добио је назив „тотални фудбал“ који треба да представља синоним за савремену фудбалску игру. Појам „тотални фудбал“ најбоље описује игра коју демонстрира екипа Барселоне (освајачи 4 такмичења УЕФА Лиге шампиона у последњих 10 сезона) и репрезентација Шпаније (двоструки европски и једном светски прваци на последњих 6 великих репрезентативних такмичења). Поред овога, стучњаци, који учествују у тренажном процесу, посебну пажњу у овом периоду посвећују дефанзивним активностима свог тима (Јанковић, 2004).

Фудбалска игра носи неку чар у себи, њега сви знају, сви га играју, али само одабрани могу да га изводе на врхунском нивоу.

8.9.1863. године, је дан када се фудбал одвојио од рагбија и када су уведена прва фудбалска правила. Нагла популарност фудбала довела су до стварања и осталих структура фудбалске игре почев од савеза, такмичења... Први савез је основан у Енглеској 1.12.1863. године. Вероватно ниједан спорт не би био занимљив посматрачима да се не игра у формату неког такмичења, па тако и у фудбалу постоји велики број, како националних, тако и интернационалних такмичења, као и такмичења на репрезентативном и клубском нивоу. Прво званично такмичење, је организовано у колеџи модерног фудбала. У сезони 1871/72. први пут се организује такмичење између клубова по тзв. „Куп систему“ а и до данас остаје најпопуларније такмичење у Енглеској. Како се повећавао број новонасталих клубова, јавила се и потреба за формирањем такмичења у тзв. „лига систему“.

Први значајнији датум у историји фудбала, а да није везан за Енглеску, десио се 24. маја 1904. године у Паризу, када су се састали представници фудбалских савеза Француске, Холандије, Белгије, Швајцарске, Шведске, Данске и Реала из Мадрида. Основана је ФИФА, а први чланови ФИФА-е постали су савези нација који су учествовали на састанку.

Највеће међународно такмичење организује се под покровитељством ФИФА-е, а то је Светско првенство у фудбалу, које се одржава на сваке четири године. Фудбал је такође заступљен и на Олимпијским играма од 1900. године.

Данас је тај турнир ограничен за играче до 23 године са правом учествовања 3 старија играча по екипи. Одржавају се и интернационалана континентална такмичења, која се одвијају по континентима. Осим ових, постоје и клупска такмичења, од којих је свакако најпрестижније и најквалитетније такмичење „УЕФА Лига шампиона“. Клубска такмичења заступљена су у свим државама света па тако и код нас.

Из дана у дан фудбал „расте и напредује“, новац је постао веома битан фактор напретка спортске науке у фудбалу. Појавила се потреба за прикупљањем и анализирањем информација различитих садржаја, како би се остварила предност на терену у односу на противника. У фудбалу се овај процес назива „скаутирање“. Скаутинг је данас неизоставни део у припреми екипа за утакмицу или такмичење и најбитнија ствар у целокупном процесу скаутирања је пронаћи, селектирати и приказати праве, кључне информације и ситуације да би се створила предност на утакмици, како би се надмудрио противнички тим.

Као што је сваки период у развоју фудбалске игре имао тенденције ка напредовању у једном сегменту игре, за четврти период, могло би се рећи да је примат преузела права информација за што краћи временски период.

Како се фудбал развијао и како се његова популаризација шири по свим деловима наше планете, тако и новац постаје неприкосновено средство које управља и контролише игром. Фудбал је постао бизнис од кога живи, директно или индиректно, сваки шести становник на планети. Профит, који доноси неко фудбалско такмичење, је данас постао главни разлог за формирање нових надметања.

2. ТЕОРИЈСКИ ОКВИР РАДА

2.1. Дефинисање основних појмова

Техника у фудбалу подразумева способност или вештину играча да може у разноврсном, сврсисходном кретању (ходању, трчању, скакању, заустављању и окретању) и у најсложенијим условима да изводи једноставне и рационалне, слободне и лаке, брзе и естетски уобличене, сигурне и ефикасне покрете са лоптом (Алексић и Јанковић, 2006).

Тактика у фудбалској игри је унапред припремљен, осмишљен и организован план игре, којим се на најцелосходнији начин користе све индивидуалне, групне и колективне вредности своје и све индивидуалне, групне и колективне мане противничке екипе (Алексић и Јанковић, 2006). Без квалитетно техничко обучених и образованих играча, тактика фудбалске игре била би врло осиромашена. Што тактика замисли, техника спроведе.

Средства тактике представљају сва кретања са лоптом или без ње која омогућавају решавање одређених задатака тактике (Алексић и Јанковић, 2006).

Тактичке вештине се дефинишу као увежбане активности, скоро аутоматизоване, или боље је рећи полуаутоматизоване. То су научене акције које су оптималне у одређеним типичим непроменљивим ситуацијама спортске борбе и оне су основ за спортску борбу (Стефановић и Јаковљевић, 2004).

Варијанте тактичких вештина су ситуацијом условљене, индивидуалне, групне или колективне тактичке могућности решења тактичких задатака (Стефановић и Јаковљевић, 2004).

Анализа је процес „растварања“ концепта, пропозиције, мисли, лингвистичког система, као и било које поставке, на „крајње“ или једноставније саставне делове (sh.wikipedia.org). У овом раду се анализира такмичарска активност репрезентације Црне Горе.

Тренажна активност представља оне активности које се спроводе у току тренинга.

Тренинг се дефинише као процес стимуланса и адаптације спортисте уз помоћ кретне активности или облик циљане припреме за такмичарски резултат/успех (Стефановић, 2006).

Такмичарска активност обухвата оне активности које се спроводе у току такмичења које се дефинишу као облик делатности при којој се појединац или група људи залаже да боље оствари циљ којем теже и други (Матић, 1992). Такмичарској активности претходи тренажна активност.

Анализа такмичарске активности обухвата прикупљање, испитивање и доношење закључака на основу добијених резултата (Carling et al., 2005).

Тренутно стање или положај у фази игре и на одређеном делу терена, које се једном или више пута понавља и појединац или група играча га решава скоро увек на исти начин назива се **стандардном ситуацијом**.

Скаутинг представља прикупљање и анализирање података који се углавном тичу тактике и технике појединца, групе или целог тима, како противничког тако и свог тима.

2.2. Досадашња истраживања

Улога скаутинга је успоставити ред из хаоса. У врхунском спорту скаутинг, данас, представља веома битан сегмент у припреми спортисте. Стручњаци су приметили да у том „хаосу“ постоје одређене законитости које можемо предвидети, указати нашим фудбалерима на мане и врлине „хаоса“ противника у циљу постизања резултата.

Она обухвата прикупљање, испитивање и доношење закључака о дешавањима која се одигравају током такмичења (Carling et al., 2005).

Анализирањем, стручњаци покушавају да запазе предности, али и слабости своје екипе. Анализа се може употребити и за доношење закључака о игри противника у смеру идентификовања начина за неутралисање врлина и искоришћавање његових мана (Carling et al., 2009).

Анализа такмичарске активности у фудбалу, са развојем савремене технологије прикупљања података, постала је незаобилазан део припреме екипа у циљу постизања врхунских резултата. Доступност видео снимака на утакмицама повећала је могућност за анализу такмичарске активности.

Детаљним праћењем такмичарске активности тренери добијају одређен број егзактних информација за разлику од праксе, где су закључци доношени на основу субјективних запажања појединаца и који у условима савременог фудбала не могу представљати чињенице на основу којих би се доносили прецизни закључци (Franks, 1997).

Циљеви праћења такмичарске активности и прикупљања значајних информација остварују се методом посматрања (Armantas et al., 2005).

Употребом посматрачких листова и бележењем активности играча или целе екипе у току утакмице могуће је увидети њихову успешност у току саме игре. Скаути су постали саставни део стручних штабова у фудбалски развијеним земљама Европе, што потврђује њихов значај у ери савременог фудбала. У домаћем фудбалу ситуација је другачија, тако да ретко који клубови код нас имају ангажованог скаута у стручном штабу.

У досадашњим истраживањима везаним за анализу фудбалских утакмица, истраживачи су најчешће били фокусирани на анализу постигнутих голова и активности које су доводиле до удараца на гол (успешних напада) на најквалитетнијим репрезентативним такмичењима (светска и континентална првенства) (Јанковић и сар., 2009.; Szwarc, 2008; Јанковић и Леонтијевић, 2007; Јанковић, 2004; Acar et al., 2007; Luhtanen et al., 2001), а затим и на најквалитетнијим клупским такмичењима (Buraczewski & Cicirko, 2007; Szwarc, 2007; Bergier & Buraczewski, 2007).

Велики број истраживања долази до сличних закључака када је реч о вези између броја удараца на гол и успешности у фудбалу. Већи број удараца је директно повезан са вероватноћом за постизање гола, али и указује на одређени однос на терену између два противника (Јанковић и сар., 2011) Такође, ова истраживања показују и да већи број удараца ка голу карактерише успешније екипе (Szwarc, 2004; Grant et al., 1998; Hughes & Franks, 2005; Roxburg, 2008; Lago et al., 2010; Armantas et al., 2009; Rampinini et al., 2009; Јанковић и сар., 2009).

Поред броја удараца на гол, истраживачи су се бавили и ефикасношћу удараца. На основу тих истраживања, закључује се да успешније екипе имају већи проценат реализације (ефикасније су) у односу на остале екипе (Lago et all., 2010; Roxburg, 2008; Hook & Hughes, 2001; Szwarc, 2007; Rampinini et all., 2009; Armantas et all., 2009).

За стручњаке, такође је занимљива и организација, као и спорвођење контранапада и брзих напада у фудбалу. Истраживања која садрже проблематику тактике фудбалске игре (Vasilis, 2005; Јанковић, 2004; Јанковић, 2006; Јанковић, 2006), указују на то да је трајање успешно изведених напада на великим такмичењима, у 60% случајева до 8 секунди, број играча који учествује у успешним нападима је у 80% акција највише 4, а према појединим ауторима (Vasilis, 2005) чак 70% акција 3 или мање. У току једне утакмице, просечно 2,8 успешних офанзивних акција једне екипе, има одлике контранапада (Јанковић и сар., 2015).

Није запостављена ни анализа офанзивних прекида. Овим анализама, дошло се до закључка који недвосмислено указују на значај овог сегмента фудбалске тактике за постизање резултата у савременом фудбалу. Прекиди су најчешће праћени као део истраживања која се баве начином на који се постижу голови у фудбалу и закључци ових истраживања показују да се више од 1/3 свих голова у модерном фудбалу постиже после акција започетих након прекида (Bangsbo & Peeitersen, 2000; Armantas et all., 2007; Hill et all., 2001; Papas, 2002; Grant et all., 1999; Jin1san et all., 1993; Olsen, 1988; Taylor et all., 2005; Michalidis et all., 2004; Јанковић и Леонтијевић, 2006).

3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ЗАДАЦИ РАДА

У ширем смислу, предмет рада је анализа такмичарске активности репрезентације Црне Горе у такмичењу Лиге нација. У ужем смислу, рад представља анализу и тумачење организације офанзивних прекида и успешних напада репрезентације Црне Горе.

Циљ рада је да се након посматрања видео материјала (6 утакмица), представе и размотре одређени статистички подаци и параметри, кроз табеларни и графички приказ, који могу да указују на одређене активности репрезентације Црне Горе у фази напада. Поред овога, добијени подаци могу допринети планирању и програмирању тренажног процеса, како би репрезентација и играчи који их примењују, могли да остваре одређени напредак у игри и у постизању резултата.

Како би се реализовао циљ овог рада, потребно је било испунити следеће задатке:

- прикупити видео узорке утакмица репрезентације Црне Горе у Лиги нација;
- попунити посматрачке листове, у којима је акценат стављен на организацију прекида и напада репрезентације Црне Горе;
- извршити статистичку обраду добијених података, након посматрања;
- направити анализу кроз дискусију, као и извести одређене закључке на основу претходне обраде података;

У Лиги нација Црна Гора била је у групи са Србијом, Румунијом и Литванијом, одиграла је 6 утакмица и на свим утакмицама није мењала свој стил и начин игре који је био јасно дефинисан. На 6 утакмица забележили су две победе, три пораза и један нерешен резултат.

4. МЕТОД РАДА

Основни метод примењен у овом раду је емпиријско - неекспериментални. На избор ове методе је утицала проблематика рада. У истраживању је заступљен и статистички метод, приликом квантификовања релација између појединих варијабли.

4.1. Узорак утакмица

Узорак утакмица које су анализирани за потребе овог рада су утакмице Лиге нација, по две утакмице против Србије, Румуније и Литваније (на домаћем и гостујућем терену).

Утакмице:

Утакмица	Резултат	Датум одигравања
Румунија – Црна Гора	0:0	07.09.2018.
Црна Гора – Литванија	2:0	10.09.2018.
Црна Гора – Србија	0:2	11.10.2018.
Литванија – Црна Гора	1:4	14.10.2018.
Србија – Црна Гора	2:1	17.11.2018.
Црна Гора – Румунија	0:1	20.11.2018.

Табела 1. Утакмице које су анализирани у раду

4.2. Узорак варијабли

Област истраживања и анализирања фудбалске игре је неупоредиво успешнија када се јасно и прецизно дефинишу појмови и варијабле које се истражују, па тако да би се разумела тематика овог рада неопходно је урадити исто.

Офанзивна организација представља акцију екипе која има лопту у свом поседу, где се уочава намера да се угрози противнички гол. Организација офанзивног напада се може завршити ударцем на гол или прекидом акције од

стране противничке екипе. У овом раду су посматране акције које су завршене ударцем ка голу противника (успешан напад).

Структура успешних напада (УН), било из игре или прекида, анализирана је праћењем варијабли из области тактике и то посматрањем следећих параметара:

- Број успешних напада (БУН);
- Временски интервал реализације (ВИР) – 0-15, 15-30, 30-45, 45-60, 60-75, 75-90 минута;
- Прецизност успешних напада - прецизни (ПУН), непрецизни (НУН), изблокирани (ИУН) и ефикасни (ЕУН);
- Зона почетка напада (ЗПН) - одбрамбена, маневарска и нападачка зона;
- Начин започињања напада (НЗН) - „пресецање“, одузимање, аут-игра, слободан ударац-игра, 2. лопта, офанзивни прекид, голман;
- Врста напада (ВН) – контранапад (КН), континуирани напад (КОНН), прекид игра (ПИ);
- Број играча учесника (БИУ) – контранапад, континуирани напад, прекид игра;
- Број одиграних пасова (БОП) – контранапад, континуирани напад, прекид игра;
- Зона завршног додавања (ЗЗД) - 0 (без асистенције), 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;
- Начин доласка у позицију за ударац (асистенција) (АСИ) - индивидуално, дубинско додавање, центаршут, повратна лопта, 2. лопта;
- Зона из које је упућен ударац (ЗУ) – 0-5, 5-11, 11-16, 16< метара;

Код организације офанзивних прекида (ОП) су посматрани сви прекиди, приликом којих је лопта била упућена у казнени простор.

Варијабле које су праћене код организације офанзивног прекида су следеће:

- Број офанзивних прекида (БОФП), након којих је могао бити упућен ударац ка голу;
- Временски интервал прекида (ВИП) – 0-15, 15-30, 30-45, 45-60, 60-75, 75-90 минута;

- Прецизност прекида – неуспешан (НИП), прецизан (ПП), непрецизан (НП), ефикасан (ЕП);
- Врста прекида (ВП) - корнер, слободан ударац, аут, слободан ударац - директно, пенал;
- Помоћна игра (ПОИ) и број додавања, где је она постојала - да, не; 1,2,3,4;
- Простор према којем је упућен прекид (ПУП) - 1. статива, 2. статива, централни простор, повратна лопта, ударац ка голу;
- Врста додавања приликом прекида (ВДП) - улазна, излазна и лоб лопта;
- Број играча на скоку (БИС) – 1-3,4,5,6≤играча;
- Начин постављања одбране код офанзивног прекида (ОП) - зона, индивидуална, комбинована;

Дефинисање варијабли:

Успешан напад - свака акција која је завршена ударцем ка голу противника.

Прецизан напад - сваки ударац играча, који је упућен у оквир гола противника. Овој категорији припадају и ударци који су се завршили поготком у стативу и пречку.

Изблокиран напад – сваки ударац играча упућен ка голу противника који није завршио у оквир гола, претходно је лопту на путу ка голу прекинуо (изблокирао) противнички играч.

Непрецизан напад - сваки ударац играча, који је завршио изван оквира гола противника.

Ефикасан напад - свака акција која је завршена постигнутим голом.

Одбрамбена зона - напад започет у првој трећини терена екипе која напада, посматрајући терен од гола те екипе ка голу екипе која се брани.

Маневарска зона - напад започет у другој трећини терена.

Нападачака зона - акција започета у последњој трећини терена.

„Пресецање“ - одбрамбено средство тактике које представља прекидање акције противника, најчешће без контакта са противником (Алексић, Јанковић, 2006).

Одузимање - одбрамбено средство тактике при чему долази до прекидања акције противника приликом игре 1:1.

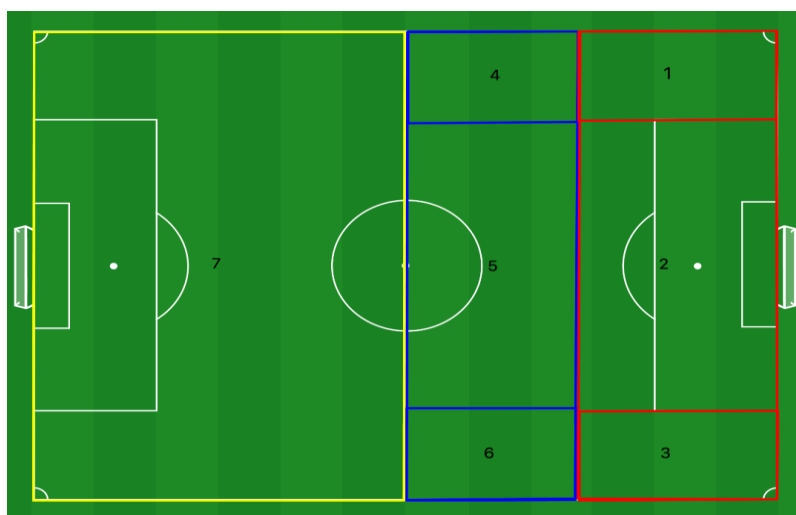
2. лопта - акција започета након кратког поседа лопте противничке екипе, односно једног контакта играча супарничке екипе.

Континуирани напад - представља напад који је започет на било ком делу терена и трајао је дуже од 8 секунди.

Контранапад - врста напада који је започет из зоне одбране и трајао је до 8 секунди, из зоне маневра и трајао је до 6 секунди и из зоне напада и трајао је до 4 секунде.

Прекид игра – офанзивна организација прекида.

Зона завршног додавања - део терена са ког је упућено додавање које је претходило ударцу на гол.

Слика 1. Зоне завршног додавања

Додавање - претежно нападачко средство тактике, којим се остварује сарадња између 2 или више играча.

Индивидуална асистенција - ситуација када играч самостално направи ситуацију за ударац, након три и више контакта са лоптом.

Центаршут - одигравање после којег лопта не додирне тло, а ударац бива упућен.

Повратна лопта - свако додавање када је лопта враћена уназад, након чега је уследио ударац.

Дубинско додавање - додавање које је упућено унапред, после кога је изведен ударац ка голу.

Прекид игра - акција која следи након извођења офанзивног прекида.

Неуспешно изведен прекид - ситуација када екипа после изведеног прекида и упућивања лопте унутар казненог простора није извела ударац ка голу.

Корнер - офанзивни прекид који се изводи из углова терена. Изводи се ногом.

Аут - офанзивни прекид који се изводи са бочних страна терена. Изводи се рукама.

Слободан ударац - офанзивни прекид који се изводи након начињеног прекршаја противничке екипе.

Пенал - офанзивни прекид који се изводи након начињеног прекршаја противничке екипе, унутар њиховог казненог простора. Изводи се са 11 метара.

Помоћна игра - ситуација када се лопта после прекида не шаље у казнени простор директно, већ након 1-4 додавања играча екипе која изводи прекид.

1. статива - простор код стативе која је ближа месту са ког се изводи прекид.

2. статива – простор код стативе која је даља месту са ког се изводи прекид.

Централни простор - простор између две стативе.

Улазна лопта - лопта која иде „ ка голу“.

Излазна лопта - лопта која иде „ од гола“.

Лоб лопта - лопта супротна оштро упућеном пасу, односно додавања при којем лопта има параболично кретање.

Слика 2. Простор и врста додавања

Индивидуална одбрана прекида - сваки играч има играча којег треба да сачува (стриктна маркација).

Зонска одбрана прекида - сваки играч има простор за који је задужен приликом одбране гола.

Комбинована одбрана прекида - поједини играчи имају задатак индивидуалне, а остали зонске одбране, приликом офанзивног прекида противничке екипе.

4.3. Прикупљање података

За успешно реализовање овог истраживања, примењена је техника посматрања, након чега је уследила анализа успешних напада, на основу организације акција и офанзивног прекида. Анализи, претходно снимљених утакмица, приступило се тако што се формирао протокол посматрања. Протокол посматрања се користио за сваку утакмицу. Посматрањем утакмица, у посматрачком листу је забележен сваки успешан напад организован у виду акције или офанзивног прекида.

4.4. Статистичка обрада података

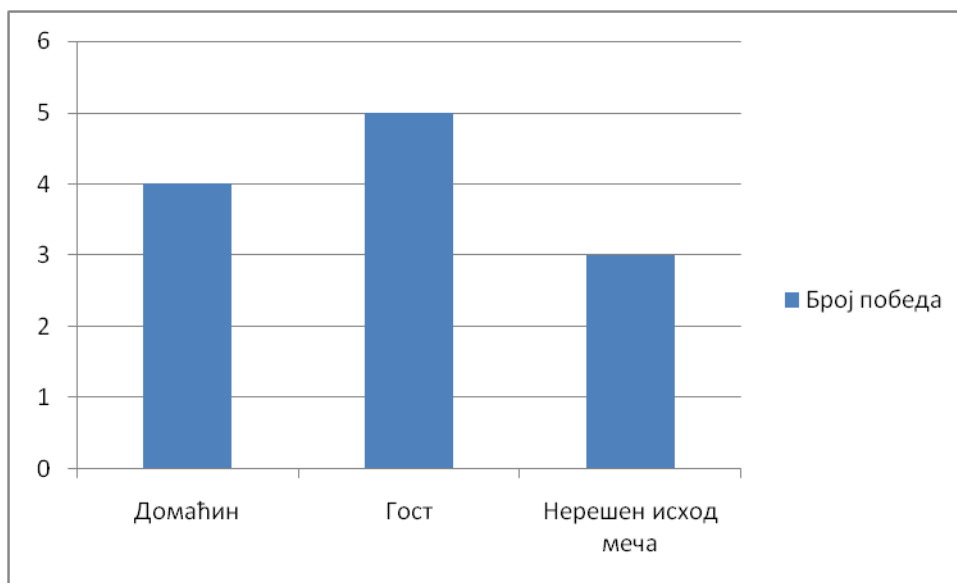
Свака варијабла је обрађена видом квантитативне анализе, односно стандардном дескриптивном статистиком. У њу улази укупна вредност, укупна вредност репрезентације Црне Горе и њихових противника у међусобним сусретима.

5. РЕЗУЛТАТИ И ДИСКУСИЈА

Лига нација је нови формат репрезентативног такмичења. Циљ формирања овог такмичења је смањење броја пријатељских утакмица тј. повећање такмичарских утакмица, остварује се већи профит на утакмицама у Лиги нација, ово такмичење представља квалификациони турнир за Европско првенство и екипе имају и резултатски набој на утакмицама.

5.1. Основне карактеристике тактике напада репрезентације Црне Горе у Лиги нација у 2018. години

Лига нација је такмичење чији је формат направљен у четири лиге, које имају по четири групе, формиране на основу коефицијента тј. лиге и групе су формиране од екипа приближног квалитета. Проблематика овог рада односи се на „лигу Ц“ и на „групу 4“ у којој су Србија, Румунија, Црна Гора и Литванија. У овој групи и пре почетка такмичења за најбољу и најквалитетнију екипу важила је репрезентација Србије. На 12 утакмица, потврдило се то да су групе формиране од екипа приближног квалитета, што говори податак броја победа домаћих и гостујућих екипа (графикон 1).

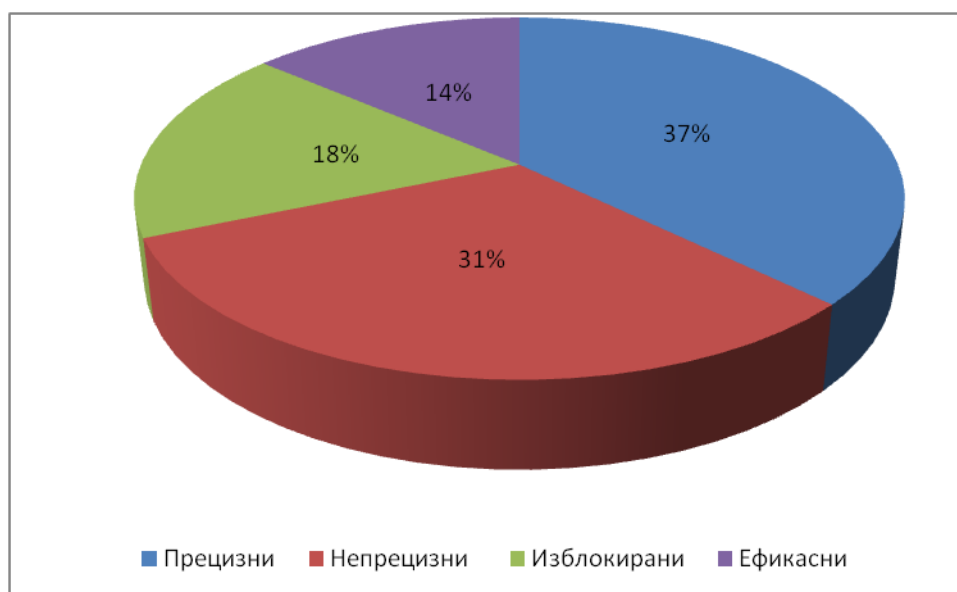
Графикон 1. Однос победа домаћих и гостујућих екипа

Изједначеност групе, говори и податак о броју постигнутих голова домаћих и гостујућих екипа. 15 голова домаћина, наспрам 14 голова гостујућих екипа, поред изједначености групе показује се и инфериорни положај репрезентације Литваније која је по 4 поготка примила у Београду против Србије и у Вилнусу против Црне Горе. Поред тога, две утакмице завршене су без постигнутог поготка, Румунија - Црна Гора и Румунија - Србија.

Од укупног броја постигнутих голова, 13 је постигнуто у првом, а 16 у другом полуремену.

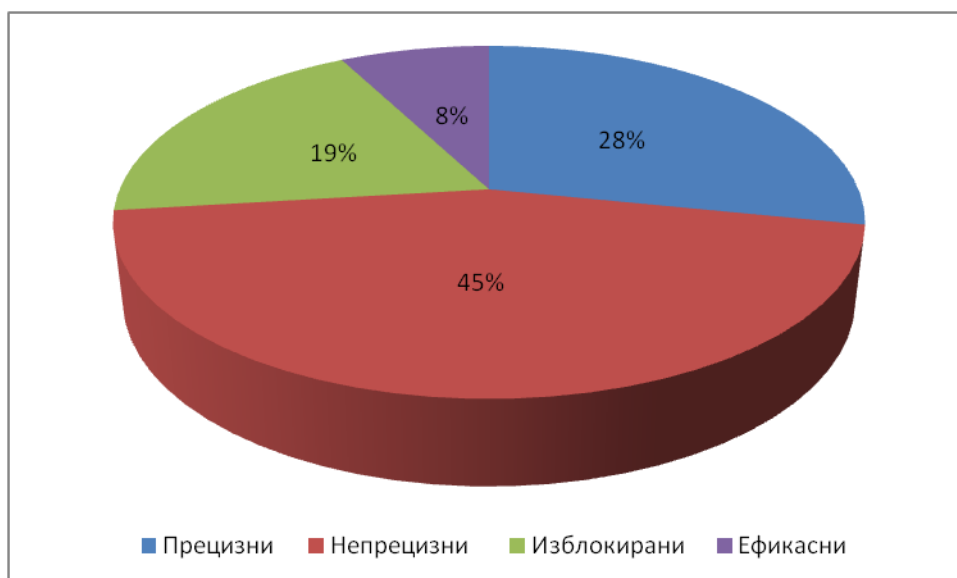
Репрезентација Црне Горе постигла је укупно 7 голова у Лиги нација. Укупан број акција репрезентације Црне Горе, које су завршене са ударцем ка голу, износио је 51, што чини 8.5 успешних напада по утакмици репрезентације Црне Горе.

Највећи број успешних напада репрезентације Црне Горе чине прецизни ударци њих 19, након тога непрецизни ударци, па изблокирани и 7 постигнутих погодака из 51 удараца на гол противника. Када саберемо прецизне и ефикасне ударце, ударци који су завршили у оквир гола, може се рећи да је сваки други ударац ка голу противника представљао „проблем“ за противничког голмана. (графикон 2).

Графикон 2. Прецизност успешних напада Црне Горе

Број успешних напада противника, Србије, Румуније и Литваније, у дуелима са Црном Гором је 78. Противници Црне Горе имали су укупно више удараца ка голу од Црне Горе. Највећи број чине непрецизни ударци 35, затим прецизни, изблокирани и на крају ефикасни, њих 6. Сваки 13. ударца противника ка голу Црне Горе био је погодак. (графикон 3).

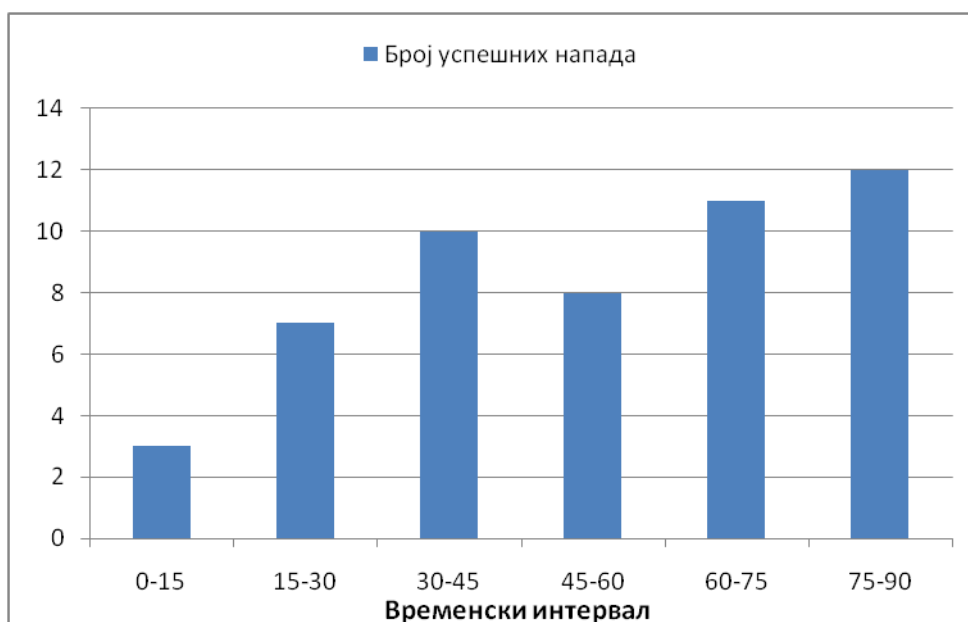

Графикон 3. Прецизност успешних напада противника Црне Горе

Овај податак о броју успешних напада може се тумачити као тактичко опредељење репрезентације Црне Горе која је препуштала противнику доминацију кроз посед, била инфериорнија и користила своје прилике кроз реализацију брзих и контранапада, као и тактичка опредељеност противника против организоване одбране Црне Горе (ударци са дистанце).

Успешни напади репрезентације Црне Горе, у односу на временски интервал утакмице када су се дешавали, показују одређене законитости у игри репрезентације. Више успешних напада било је у другом полувремену, највише удараца ка голу противника Црна Гора је упутила у интервалу од 75-90 минута. Законитост која се уочава је та да је највише ефикасних напада, 4 постигнута поготка, у интервалу од 30-45 минута. На основу ових података може закључити да је Црна Гора била најопаснија по гол противника у завршницама првог и другог полувремена, што може да се тумачи као добра физичка припрема играча (рационално трошење енергије), добра концентрација на принципе и задатаке и када је централни нервни систем уморан. Најмање успешних напада

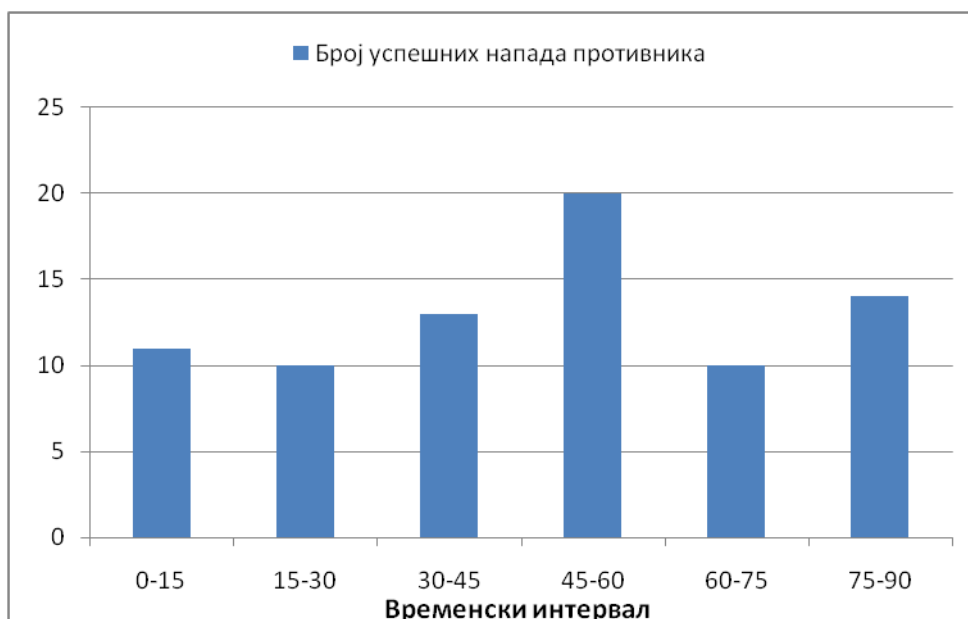
имали су у интервалу од 0-15 минута, свега 3, што доста говори о начину, стилу и филозофији игре репрезентације. (графикон 4).

Графикон 4. Број успешних напада у односу на интервале утакмица

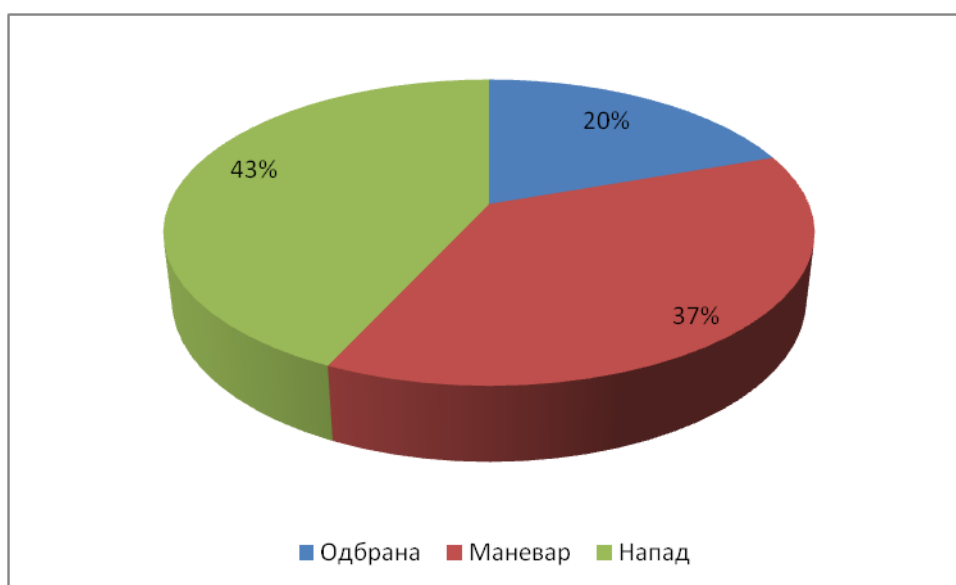
Са друге стране, успешни напади противника у односу на временске интервале, објашњавају нам дефанзивну организацију Црне Горе на посматраним утакмицама. Из добијених података можемо видети да је највећи број успешних напада противника уследио одмах након паузе између два полувремена, у интервалу од 45-60 противник је упутио 20 удараца ка голу Црне Горе. Овај податак може бити анализиран као последица евентуалних тактичких корекција тренера, додатне мотивације и енергетске регенерације играча, током одмора између полувремена или као податак да је најуспешнији период Црне Горе од 30-45 минута, па је због свега наведеног противник покушавао да надокнади резултатски заостатак (графикон 5).

Упоредивањем резултата успешних напада Црне Горе и противника у односу на временске интервале може се закључити да је Црна Гора на почетку првог и другог полувремена дефанзивно оријентисана, препушта иницијативу противнику и у таквом односу снага противник изађе „високо“ што Црна Гора и жели, да би их казнила брзим и контранападима.

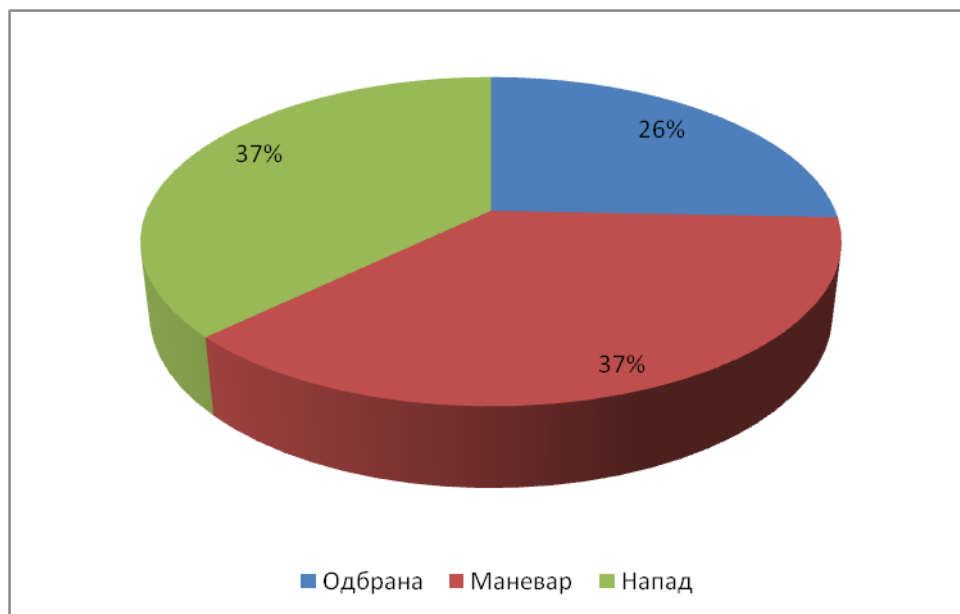
Графикон 5. Број успешних напада противника у односу на интервале утакмица

Посматрајући зоне терена почетка успешних напада (графикон 6), запажа се да је нападачка зона простор из ког је Црна Гора најчешће започињала своје успешне нападе. На основу овог податка може се закључити да је Црна Гора освајала лопте на противничкој трећини терена кроз организацију и примену „високог пресинга“, али када се узима начин започињања напада, који ће бити касније анализиран, примећује се да је највећи број успешних напада из нападачке зоне започео након прекид игре (корнер, слободан ударац, аут и пенал).

Графикон 6. Успешни напади у односу на зону започињања

Идентичан број успешних напада, из нападачке и зоне маневра (по 29 успешних напада), може показати начин организације одбране противника на утакмицама против Црне Горе. Противници су своју одбрану најчешће, у 75% случајева, организовали применом високог или средњег „блока“.

Графикон 7. Успешни напади противника у односу на зону започињања

Да би једна екипа дошла у ситуацију да угрози гол противника мора бити у поседу лопте. Начин на који је Црна Гора најчешће започињала успешан напад, у такмичењу Лига нација, је приликом освајања 2. лопте (графикон 8). Освајање 2. лопте подразумева активност и борбу играча за лопту, докле год се она не стави под контролу од стране једне или друге екипе. Овај податак приказује колико је значајно освајање сваке „ничије“ лопте и још једном потврђује да је најзначајнији тренутак у фудбалској игри тренутак освајања односно губитка поседа. Поред овог начина, заступљени су и успешни напади који су започети након пресецања и офанзивног прекида (корнера).

Графикон 8. Број успешних напада према начину започињања

Анализа начина почетка успешних напада противника показује мане у игри Црне Горе. На основу добијених резултата можемо видети да је највећи број почетка успешних напада био након друге лопте (25 напада) и одузимања (21 напад), што представља скоро 60% успешних напада противника (графикон 9). Податак успешних напада противника након освајања друге лопте може се тумачаити тако, да су играчи Црне Горе у тренутку губитка поседа били предалеко од својих противника и лоше покривали простор, на ово се надовезује велики број изгубљених лопти одузимањем, што показује превелик број контаката са лоптом играча Црне Горе која је условљена слабом техничко - тактичком обученошћу, која проузрокује спору игру на рачун доношења одлука и спровођења одлука са лоптом на терену.

Графикон 9. Број успешних напада противника према начину започињања

Тактичко опредељење репрезентације Црне Горе усмерено је на примену директне игре. Од укупно 51 успешног напада, приближан је број континуираних (26) и директних напада (25) (контра напада (11) и прекид игре (14)), (табела 1).

	КОНН	КН	ПИ
Врста напада	4.33	1.83	2.33
Број играча учесника	4.53	2.2	1.86
Број додавања	4.42	1.2	0.93

Табела 2. Приказ врсте напада, броја играча учесника и броја додавања, просечно по мечу репрезентације Црне Горе(КОНН – континуирани напад, КН – контранапад, ПИ – прекид игра)

На основу табеле види се да је континуирани напад Црна Гора примењивала између 4 и 5 пута по мечу, у сарадњи 4 до 5 различитих играча, при чему се акција састојала из приближно 5 додавања током напада. У реализацији контра напада примећује се да су креирани при сарадњи 2 играча, најчешће са 1 додавањем током акција којих је било од 1 до 2 напада по утакмици.

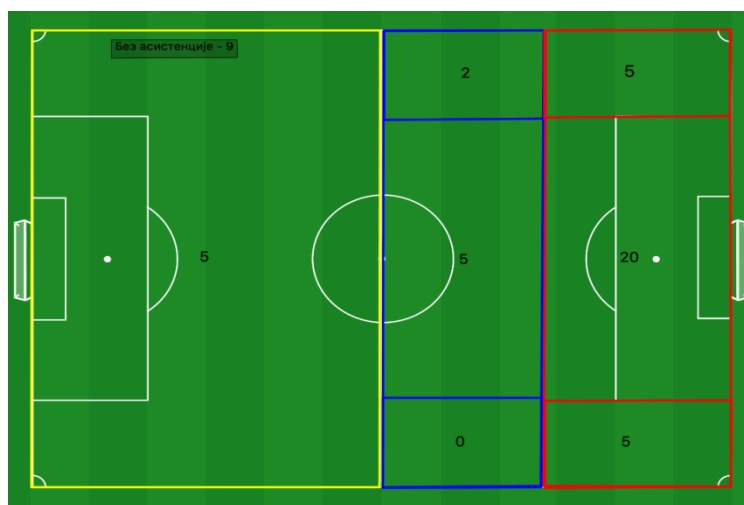
Противници репрезентације Црне Горе имали су подједнак број континуираних (39) и директних напада (39) (контра напада (20) и прекида (19)). Из добијених резултата примећује се да су противници, у мечевима против Црне Горе, имали између 6 и 7 додавања у организацији континуираних напада, у којем је учествовало између 5 и 6 играча. Приликом директне игре, између 2 и 3 играча су учествовала у организацији контра напада са најчешће 1 до 2 додавања. Код прекида 2 до 3 играча је учествовало кроз 1 до 2 додавања, (табела 2).

Такође, из добијених резултата примећује се да су противници имали доминацију у поседу лопте, додавањима и броју континуираних напада у односу на Црну Гору из којих се могу приметити тактичка опредељења тренера на овим мечевима.

	КОНН	КН	ПИ
Врста напада	6.5	3.33	3.16
Број играча учесника	5.35	2.25	2.2
Број додавања	6.35	1.3	1.4

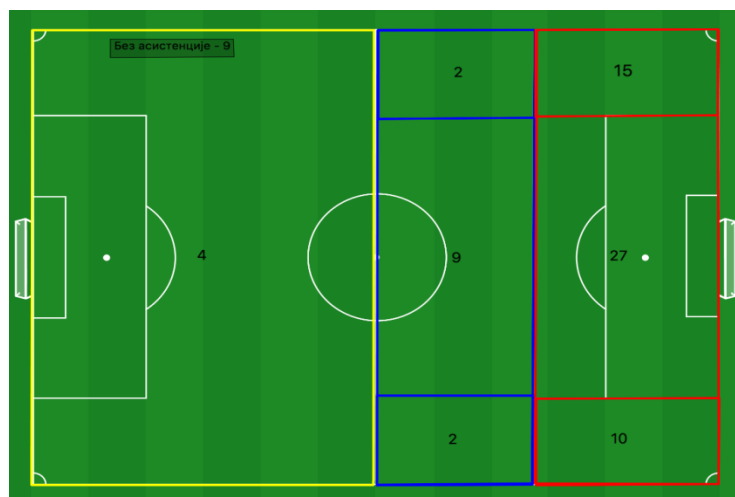
Табела 3. Приказ врсте напада, броја играча учесника и броја додавања, просечно по мечу противника(КОНН – континуирани напад, КН – контранапад, ПИ – прекид игра)

Највише завршних додавања, приликом успешних напада репрезентације Црне Горе, је проистекло кроз средишњи део терена (зона 2), што се тумачи као тактичко опредељење да се у завршници лопта додаје у централни део терена, ка нападачима или офанзивном везном играчу, који настављају акцију до ударца ка голу. (слика 4).

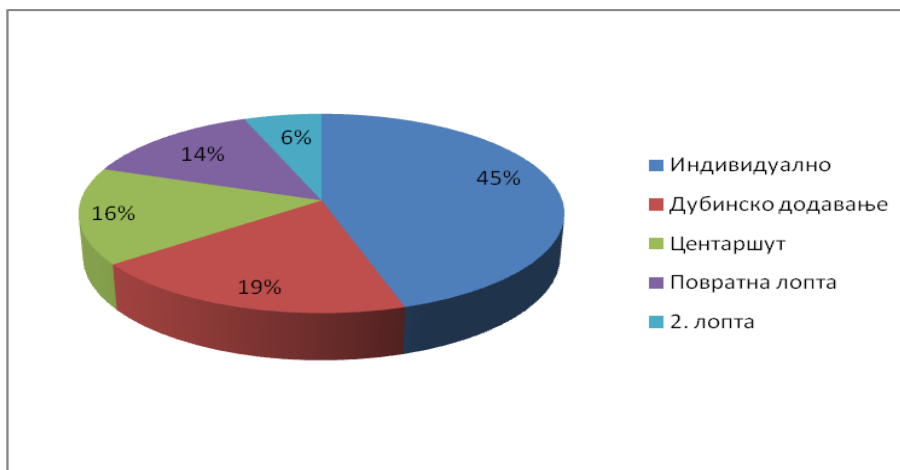
Слика 3. Број успешних напада по зонама завршног додавања репрезентације Црне Горе

Противници репрезентације Црне Горе већину завршних додавања послали су из зона до 25м, од гола Црне Горе (зоне 1,2 и 3), највише додавања било је из централне зоне, (зоне 2), (слика 5).

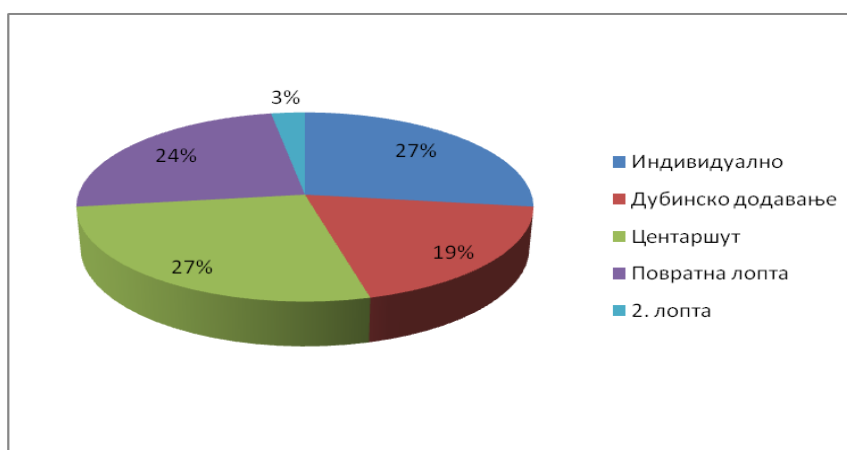
Слика 4. Број успешних напада по зонама завршног додавања противника

На основу претходно добијених резултата, установили смо да је тактичко опредељење репрезентације Црне Горе било усмерено на брзу организацију напада (директну игру) која проистиче из зонски организоване одбране у ниском или средњем блоку. Успешни напади Црне Горе су се у далеко највећем броју случајева завршавали након индивидуалних акција фудбалера. Овај податак може се тумачити да су након освојене лопте офанзивни играчи Црне Горе кретали у брз или контра напад, где су дубинским додавањем добијали лопту и онда индивидуално завршавали акције уз помоћ вођења и много контаката са лоптом. Други начин на који су асистирали и долазили у шансу да угрозе гол противника је дубинско додавање. Када повучемо паралелу између индивидуалног завршетка акција и након дубинског додавања можемо извући закључке да су се офанзивни играчи лошије откривали приликом брзих и контра напада, да су имали већи број контаката са лоптом, да су слободно решавали ситуацију 1:1, да група офанзивних играча није правовремено одреаговала ка напред у тренутку освајања лопте.(графикон 10).

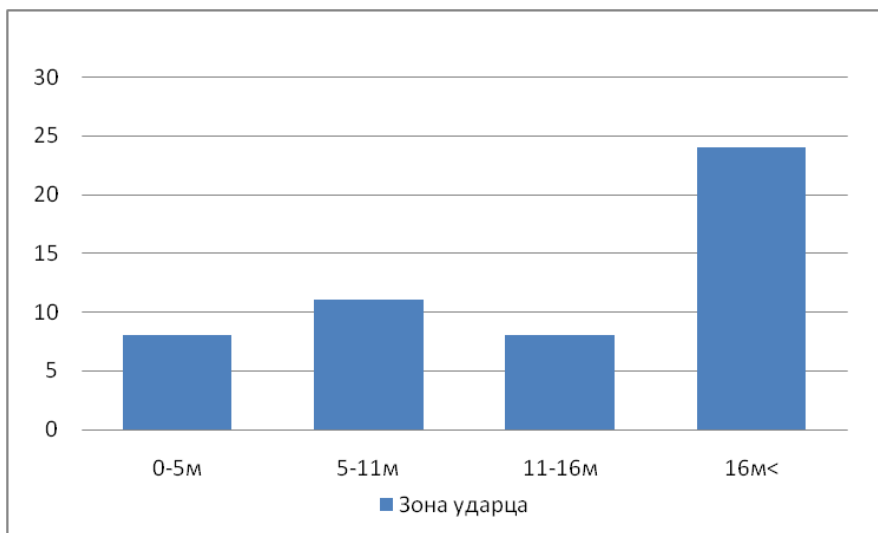
Графикон 10. Начин асистенције (успешни напади Црна Гора)

Противници су на различите начине покушавали да угроше гол репрезентације Црне Горе. Индивидуални завршетак акције и реализација успешних напада након центаршута доминирају у току организације напада противника у нападачкој трећини терена. Србија, Румунија и Литванија су зонску одбрану Црне Горе најчешће нападали завршним додавањем из централне зоне терена (зона 2). Када упоредимо овај податак са начином асистенција можемо доћи до закључка да су противници зонску одбрану покушавали да „пробију“ раним центаршутевима, индивидуалним акцијама уз помоћ удараца са дистацне. Не заостају акције које су завршене после асистенције повратном лоптом, овај параметар можемо тумачити да су офанзивни играчи покушавали откривањем и константним кретањима да ослободе простор за одигравање повратне лопте ка „трећем играчу“.

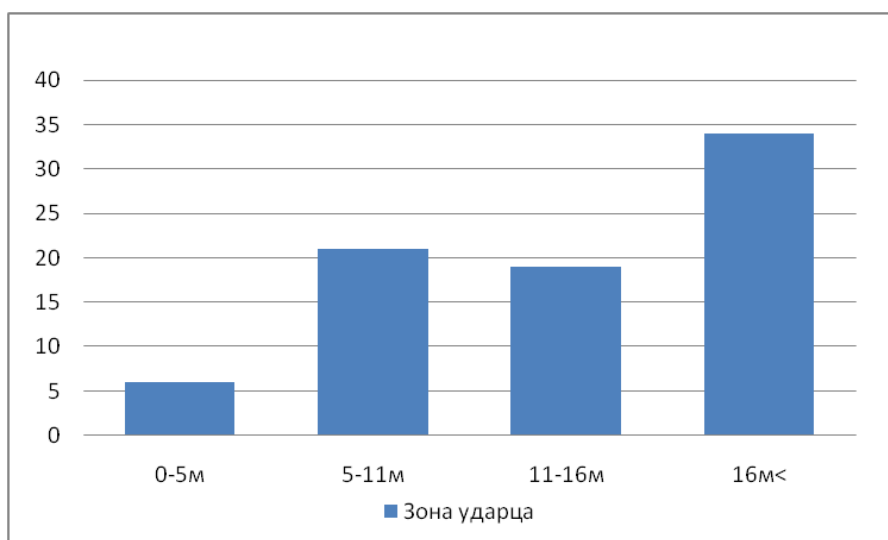
Графикон 11. Начин асистенције (успешни напади противника)

Посматрајући дистанцу са које је упућено највише удараца, на основу резултата можемо видети да је репрезентација Црне Горе највећи број удараца ка голу противника упутила изван казненог простора (са дистанце веће од 16 метара), (графикон 12).

Графикон 12. Зона ударца ка голу противника (Црна Гора)

Највећи број удараца ка голу Црне Горе, противнички играчи су упутили изван казненог простора, што је и главни узрок највећег броја непрецизних удараца.

Графикон 13. Зона ударца ка голу Црне Горе (противник)

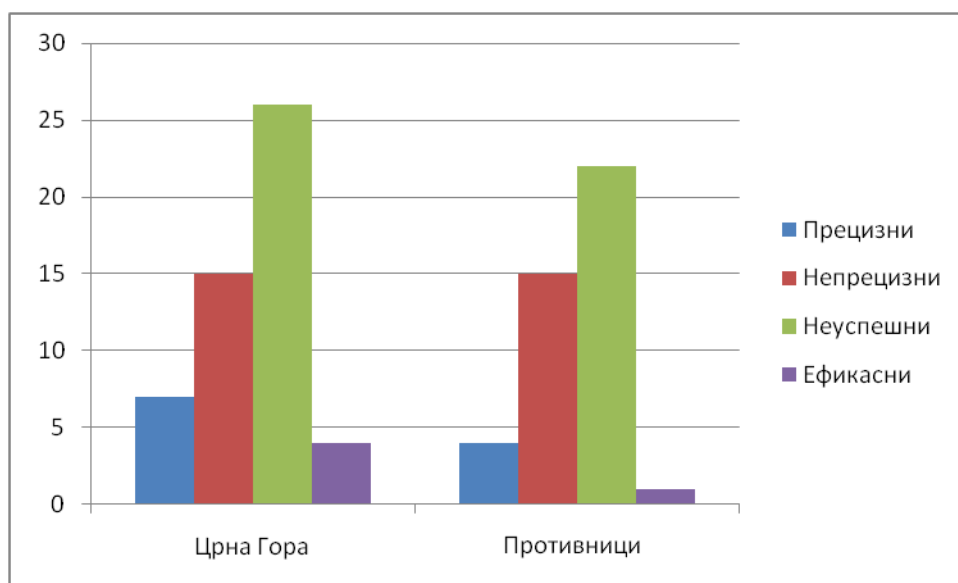
Ударци са 11м (пенали) сврстани су у групу удараца од 5-11 метара.

5.2. Основне карактеристике организације офанзивних и дефанзивних прекида репрезентације Црне Горе и њених противника у такмичењу „Лига нација“ у 2018. години

Тактички план и систем игре усклађен је са индивидуалним карактеристикама и квалитетом играча или су играчи ти који се навикавају на тактичке замисли тренера. Поред свих тактичких информација које тренер „ставља“ пред играче, прекиди заузимају веома битно место у тактичком плану игре једне екипе. У данашњем фудбалу прекиди (слободни ударци, корнери, пенали, аут игра) имају огроман значај за постизање резултата.

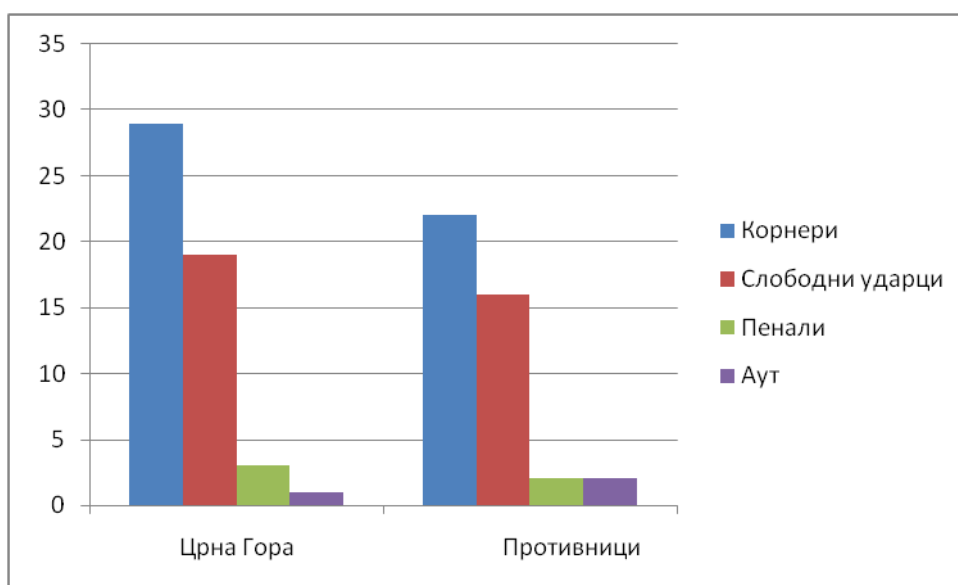
На основу прегледаних утакмица и јасно дефинисаних варијабли праћени су офанзивни прекиди где се видела намера екипе да нападне гол, како Црне Горе тако и њихових противника. Из добијених резултата види се да је Црна Гора имала 52 прекида „опасна“ по гол противника, што је просечно по мечу између 8 и 9 прекида, док су противници Црне Горе имали 42 прекида.

Највећи део овог броја чине неуспешни прекиди, затим непрецизни, па прецизни, док је 4 прекида Црне Горе завршило у голу противника (графикон 14). Компарацијом добијених резултата уочава се да је Црна Гора била опаснија у прекид игри од својих противника на ових 6 утакмица.

Графикон 14. Прецизност организације офанзивних прекида Црне Горе и њихових противника

На ових шест утакмица, када посматрамо врсту прекида из којих је могао да се угрози гол, примећује се да је најзаступљенији прекид корнер, а да је аут игра најмање ефикасна за постизање гола.

Графикон 15. *Врсте офанзивних прекида Црне Горе и њихових противника*

На основу резултата у који простор су најчешће извођени прекиди, може се претпоставити да Црна Гора има уиграну комбинацију или одређену „мету“ у виду играча који напада простор прве стативе коју су најчешће понављали на шест утакмица.

	Прва статива	Друга статива	Централни простор	Повратна лопта
Црна Гора	23	10	15	1
Противници	16	6	18	0

Табела 4. *Простори у које су екипе упућивале лопту након прекида*

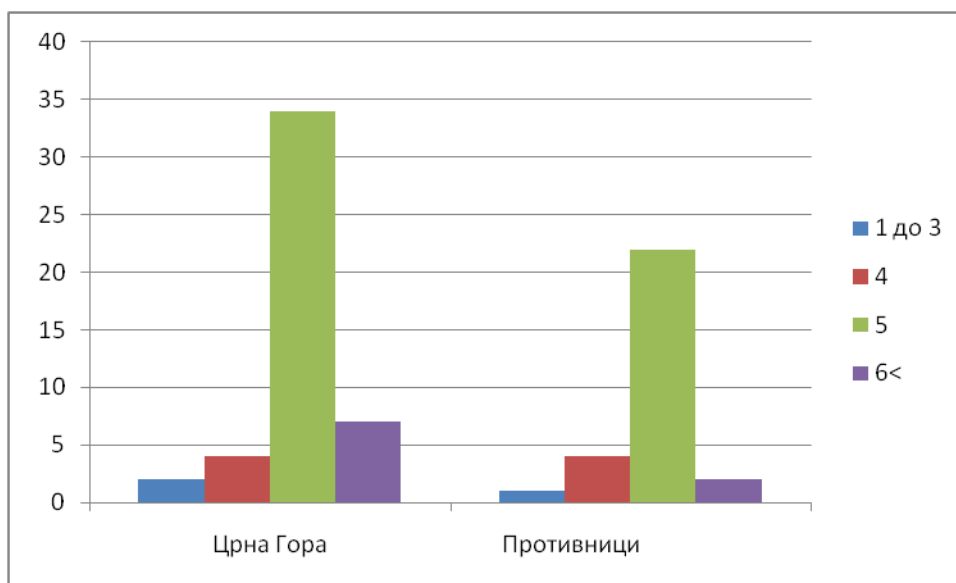
Прекиде су најчешће изводили директним ударцем из угла. Улазна додавања била су најчешћа (30) када је Црна Гора у питању, код противника доминирају излазна додавања (27). Кратка и лоб додавања готово да нису ни коришћена приликом офанзивних прекида.

	Излазна	Улазна	Кратка	Лоб
Црна Гора	18	30	1	0
Противници	27	13	0	1

Табела 5. Врста додавања приликом извођења прекида

Закључак који произилази из ових података се може тумачити да је идеја Црне Горе да улазним додавањима нападају простор прве стативе и централе гола противника, док су противници нападали такође простор прве стативе излазним додавањима. Прекиди који се изводе на овакав начин одбрамбеним играчима отежавају и смањују време за припрему и одбрану свог гола, што нападаче поставља у супериорнији положај. Мањи број „опаснијих“ прекида противника је резултат доброг позиционирања дефанзиваца Црне Горе, као и информација да фокус не буде само на лопту, већ на квалитетно покривање противника.

У највећем броју офанзивних прекида на скок је долазило 5 играча како Црна Гора тако и противници. Са 2 играча, која остају на 20 – 25 метара од гола, који су задужени за повратне лопте и освајање 2. лопти, то чини 7 играча који су усредсређени на постизање гола током прекида. (графикон 14).

Графикон 16. Број играча на скоку

6. ЗАКЉУЧАК

Резултати добијени на основу праћења дефинисаних варијабли наводе нас на одређене закључке. Овај рад тј. истраживање показало је законитости у техничко - тактичком плану игре репрезентације Црне Горе и њихових противника на 6 утакмица у такмичењу Лига нација 2018. године. Захваљујући теоријској анализи која је примењена у овом истраживању могу се извести следећи закључци:

- ❖ укупан број успешних напада репрезентације Црне Горе на посматраним утакмицама био је 51, из овог податка проистиче да је Црна Гора имала 8.5 успешних напада по утакмици. Такође, када саберемо ефикасне и прецизне ударце Црне Горе видимо да је сваки други ударац ка голу противника био „опасан“ по гол.
- ❖ укупан број успешних напада противника репрезентације Црне Горе на посматраним утакмицама био је 78, од тога 6 напада је било ефикасно из чега се може закључити да је сваки 13 ударац ка голу Црне Горе био погодак.
- ❖ репрезентација Црне Горе имала је више успешних напада у другом полувремену. Највише успешних напада имала је у интервалу од 75-90 минута, а највише ефикасних напада у интервалу од 30-45 минута. На основу ових података може закључити да је Црна Гора била најопаснија по гол противника у завршницама првог и другог полувремена, што може да се тумачи као добра физичка припрема играча (рационално трошење енергије), добра концентрација на принципе и задатаке током целе утакмице.
- ❖ највећи број успешних напада противника догодио се у интервалу од 45-60 минута.
- ❖ Црна Гора је своје успешне нападе најчешће започињала из нападачке зоне (прекид игра).
- ❖ противници су своје успешне нападе у подједнаком броју започињали из нападачке зоне и зоне маневра, применом организоване пресинг игре.
- ❖ након освајања „2. лопте“ Црна Гора је започињала највећи број успешних напада. Поред освајања „2. лопте“, пресецање и прекид игра (корнер) су најзаступљенији начини почетка акција Црне Горе.

- ❖ противници су у 59% случајева успешне нападе почињали освајањем „2. лопте“ и одузимањем, што показује да су мане у игри Црне Горе дефанзивна транзиција (предалеко стоје од играча, лоша реакција након изгубљене лопте...) и превелики број контаката са лоптом играча Црне Горе.
- ❖ Црна Гора је имала приближан број континуираних (26) и директних (25) напада. Континуиране нападе примењивали су између 3 и 5 пута по мечу, у сарадњи 4 до 5 различитих играча, при чему се акција састојала из приближно 5 додавања током напада. У реализацији контранапада примећује се да су креирани при сарадњи 2 играча, најчешће са 1 додавањем током акција којих је било од 1 до 2 напада по утакмици.
- ❖ противници су имали подједнак број континуираних (39) и директних (39) напада. Између 6 и 7 додавања имали су у организацији континуираних напада, у којем је учествовало између 5 и 6 играча. Приликом директне игре, између 2 и 3 играча су учествовала у организацији контранапада са најчешће 1 до 2 додавања. Код прекида 2 до 3 играча је учествовало кроз 1 до 2 додавања.
- ❖ играчи Црне Горе, али и њихови противници највише завршних додавања упутили су из централне зоне, зоне 2.
- ❖ успешни напади Црне Горе су се у далеко највећем броју случајева завршавали након индивидуалних акција фудбалера. Ово проистиче из закључка да играчи Црне Горе имају већи број контаката са лоптом, такође, може се закључити да су се офанзивни играчи лошије откривали приликом брзих и контранапада, да су слободно решавали ситуацију 1:1, да група офанзивних играча није правовремено одреаговала ка напред у тренутку освајања лопте.
- ❖ индивидуални завршетак акције и реализација успешних напада након центаршута доминирају у току организације напада противника. Противници су зонску одбрану покушавали да „пробију“ раним центаршутевима, индивидуалним акцијама уз помоћ удараца са дистанце. Не заостају акције које су завршене после асистенције повратном лоптом, овај параметар можемо тумачити да су офанзивни играчи покушавали откривањем и константним кретањима да ослободе простор за одигравање повратне лопте ка „трећем играчу“.

- ❖ акције су највише завршаване ударцима изван казненог простора, како Црна Гора тако и противници, што је узрок великог броја непрецизних напада, противници су на тај начин желели да реше организовану зонску одбрану Црне Горе.
- ❖ најзаступљенији прекиди били су корнери и код Црне Горе (29) и код њихових противника (22).
- ❖ играчи Црне Горе највише прекида извели су у простору прве стативе (23), оштрим центаршутевима (при којима су доминирала улазна додавања (30)) и на скоку је најчешће било 5 играча.
- ❖ противници су највише прекида упутили у централни простор гола (18), оштрим центаршутевима (при којима су доминирала излазна додавања (27)), на скоку је најчешће било 5 играча.

На основу добијених резултата и изведених закључака могу се дефинисати врлине и мане у игри репрезентације Црне Горе, које могу да помогну у побољшању квалитета репрезентативног фудбала у Црној Гори. Уз помоћ овог истраживања могу се направити корекције у тренажном процесу, плану и програму, тактичком плану игре, информацијама које се стављају пред играче, како би се усавршиле врлине и поправиле мане, а све у циљу одласка на неко велико такмичење (Европско или Светско првенство) по први пут у историји.

7. ЛИТЕРАТУРА

1. Матић, М. (1992).: *Општа теорија физичке културе*. ФФК, Београд.
2. Franks, I.M. (1997).: *Use of feedback by coaches and players*. In *Science and Football III* (edited by T. Reilly, J. Bangsbo and M. Hughes), pp. 267 – 268, London: E & FN Spon.
3. Grant, A.G., Williams, A.M. & Reilly, T. (1998).: *An analysis of successful and unsuccessful teams in 1998 World Cup*. *Insight The F.A. Coaches Association Journal*, 2, 21-24.
4. Grant, A.G., Williams, A.M. & Reilly, T. (1999).: *Analysis of goals scored in the 1998 World Cup*. *Jurnal of Sport Sciences*, 17, 826 – 827.
5. Hill, A. & Hughes, M.D. (2001).: *Corner kicks in the European Championships for Association Football, 2000*. In *Pass.com*, edited by Hughes, M.D. and Franks, I.M. (Cardif, UWIC), pp. 284 – 294.
6. Hook, C. & Hughes, M. (2001).: *Patterns of play leading to shots in "Euro 2000"*. In: *Pass.com*, edited: CPA (Center for Performance Analysis). Cardiff: UWIC, 295 – 302.
7. Louthanen, P., Belinskij, A., Hayrien , M. & Vantinen, T. (2001).: *A comparative tournament analysis between EURO 1996 and 2000 in soccer*. *International Journal of Performance Analysis in Sport*, 1 (1), 74 – 82.
8. Pappas, A. (2002).: *Effectiveness of offensive tactic of dead – ball situations in the World Cup 2002*. Master Thesis. Department of Physical Education and Sport Science, AUTH.
9. Јанковић, А. (2004).: *Утицај савремене тактике напада на резултате завршница светских првенстава у фудбалу 1998. и 2002. године*. Магистарска теза. Факултет спорта и физичког васпитања, Београд.
10. Јанковић, А. (2004).: *Упоредна анализа успешних напада на XVI и XVII Светском првенству у фудбалу*. *Физичка култура*, 1 - 4, стр. 50 – 56, Београд.
11. Swarc, A. (2004).: *Effectiveness of Brazilian and German teams defeated by team during the 17th FIFA World Cup*. *Kinesiology*, 36 (1). 83 – 89.
12. Стефановић, Ђ. и Јаковљевић, С. (2004).: *Технологија спортског тренинга*. Gnosis. Београд.

13. Carling, C., Reilly, T. & Williams, A. (2005).: *Handbook of soccer match analysis*. A sistematic approach to improving performance. London: Routledge.
14. Hughes, M.D. & Franks, I. (2005).: *Analysis of passing sequences, shots and goals in soccer*. Journal of Sports Science 23 (5), 509 – 514.
15. Taylor, J.B., James, N. & Mellalieu, S.D. (2005).: *National analysis of corner kicks in English Premier League Soccer*. In Science and Football V, edited by Reilly, T., Cabri, J. & Arujo, D. (London and New York: Routledge), pp. 225 – 231.
16. Алексић, В. и Јанковић, А. (2006).: *Фудбал, историја – теорија – методика*. Факултет спорта и физичког васпитања, Београд.
17. Јанковић, А. (2006).: *Тактика пресинга у просторним карактеристикама савременог напада у фудбалу*. Физичка култура, Београд.
18. Јанковић, А. и Леонтијевић, Б. (2006).: *Тактике законитости у савременом фудбалу*. ФИС Комуникације, ФФК Ниш.
19. Стефановић, Ђ. (2006).: *Теорија и пракса спортског тренинга*. Gnosis. Београд.
20. Armantas, V., Yiannakos, A. & Hatzimanouil, D. (2007).: *Record and Evaluation of set-plays in European Fottball Championship in Portugal 2004*. Inquiries in Sport & Physical Education, 5 (2), 302 – 307.
21. Acar, M., Yapicioglu, B., Arikan, N., Yalcin, S., Ates, N. & Ergun, M. (2007).: *Analysis of goals scored in 2006 World Cup*. In Reilly and Korkusuz. Proceedings from: Science and Football VII: Sixt World Congress on Science and Football (pp. 235 – 242). Oxon: Routlege.
22. Bergier, J. & Buraczewski, Z. (2007).: *Analysis of successful scoring situations in football matches*. Journal of sports science & medicine, 6 (10), 199 – 209.
23. Buraczewski, T. & Cicirko, L. (2007).: *Chosen elements of actions resulting in goals in football matches of the highest rank*. Moloda Sportivna Nauka Ukraine, 3, 67 – 71.
24. Јанковић, А. и Леонтијевић, Б. (2007).: *Упоредна анализа у брзини извођења брзих напада у фудбалу (на примеру европских и латиноамеричких репрезентација)*. ФИС Комуникације (97 – 107), Ниш: ФФК.

25. Swarc, A. (2007).: *Efficacy of Successful and Unsuccessful Soccer Teams Taking part in Finals of Champions League*. Research Yearbook, 13 (2), 221 – 225.
26. Roxburg, A. (2008).: *Technical report EURO 2008*. Nyon: UEFA's Football Development Division.
27. Armantas, V., Yiannakos, A., Papadopoulou, S. & Skoufas, D. (2009).: *Evaluation of the goals scored in top ranking soccer matches: Greek „Superleague“ 2006/07*. Serbian Journal of Sports Sciences, 3 (1), 39 – 43.
28. Carling, C., Reilly, T. & Williams, A. (2009).: *Performance assessment for field sports*. London: Routledge.
29. Јанковић, А., Леонтијевић, Б., Мићовић, Б. (2009).: *Тенденције развоја тактике игре кроз анализу успешних напада на XVI, XVII и XVIII Светском првенству у фудбалу*. Међународна научна конференција. Факултет спорта и физичког васпитања, Београд. Зборник радова, пп (115 – 121).
30. Rampinini, E., Impellizzeri, F.M., Castagna, C., Coutts, A.J. & Wisloff, U. (2009).: *Technical performance during soccer matches of Italian Serie A League: Effect of Fatigue and competitive level*. Journal of Science and Medicine in Sport, 12 (1), 227 – 233.
31. Carling, C., Espie, V., Le Gall, F., Bloomfield, J. & Jullien, H. (2010).: *Work-rate of substitutes in elite soccer: a preliminary study*. Journal of Science and Medicine in Sport, 13 (2), 253 – 255.
32. Јанковић, А., Леонтијевић, Б., Пашић, М. и Јелушић, В. (2011).: *Утицај појединих нападачких средстава тактике на остварени резултат екипа учесница Светског првенства у фудбалу у Јужноафричкој Републици 2010. године*. Физичка култура, 65 (1), стр. 34 – 45. Београд, ФСФВ.
33. Мићовић, Б. (2011).: *Улога и значај анализе тактичког плана игре екипе у савременом фудбалу*. Дипломски рад. Факултет спорта и физичког васпитања, Београд.
34. Јанковић, А. (2012, 2013, 2016).: *Фудбалски КОД*, број 1 – 7.
35. Јанковић, А., Леонтијевић, Б., Софронијевић, Ф. (2015).: *Упоредна анализа техничко такмичарске активности у фудбалу између такмичења Лига шампиона и Супер лиге Србије*. Физичка култура, 69 (2), стр. 129 – 137, Београд.

36. Милинчић, Н. (2015).: *Компаративна анализа тактичког плана игре ФК „Барселона“ и ФК „Бајерн Минхена“ у сезони 2013-2014*. Завршни рад. Факултет спорта и физичког васпитања, Београд.
37. Јанковић, А., Леонтијевић, Б., Томић, Л. (2016).: *Игра у нападу фудбалских тимова који наступају у Лиги шампиона и Супер лиги Србије*. Физичка култура, 70(1), стр. 80 – 87, Београд.
38. Томић, Л. (2016).: *Анализа тактике напада најуспешнијих фудбалских екипа у оквиру такмичења „Лига шампиона“ у сезони 2015/16*. Завршни рад. Факултет спорта и физичког васпитања, Београд.
39. <http://sh.wikipedia.org/wiki/Analiza>(преузето 20.8.2016. године)
40. www.uefa.com (званични интернет УЕФА-ин сајт)

8. ПРИЛОЗИ У РАДУ

8.1. Основни посматрачки листови

Офанзивна организација

Врста такмичења: _____

Екипа: _____

Утакмица: _____

р.б.	Временски интервал	Прецизност напада	Зона почетка напада	Начин започињања напада	Број играча учесника	Временско трајање (сек)	Број додавања	Зона завршног додавања	Асистенција	Зона шута	Ударац изведен
1		Прецизан	Одбрана	Пресецање	1		0	0	Индивидуално	0 - 5	Лева нога
2		Непрецизан	Маневар	Одузимање	2		1	1	Дубинско дод.	5 - 11	Десна нога
3		Ефикасан	Напад	Аут - игра	3		2	2	Центаршут	11 - 16	Глава
4		Изблокиран		Сл. ударац - игра	4		3	3	Повратна лоп.	16<	
5				2. лопта	5		4	4	2. лопта		
6				Офан. прекид	6≤		5≤	5			
7				Голман				6			
8								7			

Табела 1. Посматрачки лист за организацију напада

Организација офанзивног прекида

Врста такмичења: _____

Екипа: _____

Утакмица: _____

р.б.	Временски интервал	Прецизност	Врста прекида	Помоћна игра	Број додавања	Простор	Врста додавања	Бр. играча на скоку	Одбрана-противника	Ostalo
1		Прецизан	Корнер	Да	1	Прва статива	Улазна	2	Зона	
2		Непрецизан	Сл. ударац	Не	2	Друга статива	Излазна	3	Индивидуално	
3		Ефикасан	Аут		3	Централни простор	Лоб лопта	4	Комбиновано	
4		Неуспешан	Сл. ударац-директно		4	Повратна		5		
5			Пенал			Ударац на гол		6≤		

Табела 2. Посматрачки лист за организацију офанзивног прекида

	Офанзивна организација									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Румунија – Црна Гора									
р.б.	Временски интервал	Прецизност напада	Зона почетка напада	Начин започињања напада	Број играча учесника	Временско трајање (сек)	Број додавања	Зона завршног додавања	Асистенција	Зона шута
1	00:00 – 00:23	Прецизан	Маневар	Почетак утакмице	6	23 сек.	7	7	Дубинско додавање	16<
2	40:08 – 40:12	Изблокиран	Напад	Сл. Ударац	1	4 сек.	-	-	Индивидуално	16<
3	40:30 – 40:38	Прецизан	Напад	Оф. прекид	4	8 сек	4	1	Друга лопта	5 - 11
4	68:05 – 68:33	Непрецизан	Маневар	Оф. прекид	5	28 сек.	5	2	Индивидуално	11 - 16
5	89:09 – 89:19	Непрецизан	Напад	Одузимање	3	10 сек.	1	2	Индивидуално	5 - 11
6										

Табела 3. Посматрачки лист организације напада репрезентације Црне Горе на утакмици против Румуније у Румунији

Дефанзивна организација										
Врста такмичења: Лига Нација										
Екипа: Црна Гора										
Утакмица: Румунија – Црна Гора										
р.б.	Временски интервал	Прецизност напада	Зона почетка напада	Начин започињања напада	Број играча учесника	Временско трајање (сек)	Број додавања	Зона завршног додавања	Асистенција	Зона шута
1	05:37 – 06:27	Непрецизан	Одбрана	Одузимање	9	50 сек.	17	7	Дубинско додавање	16<
2	14:05 – 14:27	Непрецизан	Одбрана	Друга лопта	6	22 сек.	8	5	Индивидуално	16<
3	20:10 – 20:13	Непрецизан	Напад	Оф. прекид	2	3 сек	1	1	Центаршут	5 - 11
4	22:09 – 22:31	Изблокиран	Маневар	Друга лопта	6	21 сек.	5	5	Индивидуално	16<
5	24:49 – 25:05	Непрецизан	Маневар	Друга лопта	4	16 сек.	7	2	Повратна лопта	5 - 11
6	33:57 – 34:01	Непрецизан	Напад	Оф. прекид	2	4 сек.	1	1	Центаршут	0 - 5
7	37:17 – 37:26	Непрецизан	Маневар	Сл. ударац	3	9 сек.	3	5	Повратна лопта	16<
8	45:23 – 46:10	Прецизан	Маневар	Аут	8	47 сек.	14	3	Повратна лопта	5 – 11
9	53:09 – 53:19	Изблокиран	Маневар	Одузимање	4	10 сек.	3	2	Повратна лопта	16<
10	59:31 – 59:56	Непрецизан	Одбрана	Друга лопта	6	25 сек.	5	5	Индивидуално	11 – 16
11	62:53 – 62:56	Непрецизан	Напад	Оф. прекид	2	3 сек.	1	3	Центаршут	5 – 11
12	68:22 – 68:44	Непрецизан	Одбрана	Одузимање	6	22 сек.	6	4	Повратна лопта	16<
13	71:04 – 71:17	Прецизан	Одбрана	Одузимање	5	13 сек.	4	7	Дубинско дод.	16<
14	72:45 – 73:12	Непрецизан	Маневар	Оф. прекид	5	29 сек.	9	2	Дубинско дод.	11 – 16
15	79:32 – 79:42	Непрецизан	Одбрана	Одузимање	3	10 сек.	2	7	Индивидуално	16<
16	93:46 – 94:04	Непрецизан	Одбрана	Друга лопта	5	19 сек.	5	6	Центаршут	11 – 16
17	94:46 – 95:52	Непрецизан	Напад	Аут	4	6 сек.	3	1	Центаршут	11 - 16

Табела 4. Посматрачки лист организације одбране репрезентације Црне Горе на утакмици против Румуније у Румунији

	Организација офанзивног прекида									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Румунија – Црна Гора									
р.б.	Временски интервал	Прецизност	Врста прекида	Помоћна игра	Број додавања	Простор	Врста додавања	Бр. играча на скоку	Одбрана-противника	Ostalo
1	31:15 – 31:18	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Прва статива	Улазна	5	Зона	
2	40:08 - 40:12	Неуспешан	Сл. ударац - директно	Не	-	Прва статива	Излазна	5	Комбиновано	
3	40:30 – 40:38	Прецизан	Корнер	Да	4	Прва статива	Улазна	5	Комбиновано	
4	43:19 – 43:24	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Прва статива	Излазна	6≤	Комбиновано	
5	55:15 – 55:19	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Централни простор	Улазна	5	Зона	
6	66:19 – 66:21	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Централни простор	Излазна	5	Зона	
7	87:03 – 87:07	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Прва статива	Улазна	5	Зона	
8	88:42 – 88:47	Непрецизан	Корнер	Не	1	Централни простор	Излазна	4	Комбиновано	

Табела 5. Посматрачки лист организације офанзивног прекида репрезентације Црне Горе на утакмици против Румуније у Румунији

	Организација дефанзивног прекида									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Румунија – Црна Гора									
р.б.	Временски интервал	Прецизност	Врста прекида	Помоћна игра	Број додавања	Простор	Врста додавања	Бр. играча на скоку	Одбрана-противника	Ostalo
1	20:10 – 20:13	Непрецизан	Корнер	Не	1	Централни простор	Улазна	5	Комбиновано	
2	33:57 – 34:01	Непрецизан	Корнер	Не	1	Прва статива	Улазна	5	Комбиновано	
3	35:24 – 35:27	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Прва статива	Излазна	5	Зона	
4	37:17 – 37:26	Непрецизан	Сл. ударац	Да	3	Централни простор	Повратна лопта	3	Комбиновано	
5	47:47 – 47:50	Неуспешан	Корнер	Не	1	Прва статива	Излазна	5	Комбиновано	
6	53:52 – 53:55	Неуспешан	Корнер	Не	1	Централни простор	Улазна	5	Комбиновано	
7	62:53 – 62:57	Непрецизан	Сл. ударац	Не	1	Прва статива	Излазна	5	Комбиновано	

Табела 6. Посматрачки лист организације дефанзивног прекида репрезентације Црне Горе на утакмици против Румуније у Румунији

Офанзивна организација										
Врста такмичења: Лига Нација										
Екипа: Црна Гора										
Утакмица: Црна Гора - Литванија										
р.б.	Временски интервал	Прецизност напада	Зона почетка напада	Начин започињања напада	Број играча учесника	Временско трајање (сек)	Број додавања	Зона завршног додавања	Асистенција	Зона шута
1	19:23 – 19:36	Прецизан	Одбрана	Одузимање	4	13 сек.	4	3	Повратна лопта	5 - 11
2	20:25 – 20:34	Непрецизан	Напад	Одузимање	2	9 сек.	1	2	Индивидуално	16<
3	29:35 – 29:39	Изблокиран	Напад	Корнер	2	4 сек	1	2	Центаршут	0 – 5
4	30:42 – 31:23	Прецизан	Маневар	Друга лопта	8	41 сек.	9	3	Центаршут	0 – 5
5	33:15 – 33:18	Ефикасан	Напад	Пенал	1	3 сек.	-	-	Индивидуално	5 - 11
6	34:53 – 35:00	Ефикасан	Напад	Пресецање	3	7 сек.	2	1	Центаршут	0 – 5
7	45:50 – 46:08	Изблокиран	Одбрана	Друга лопта	4	18 сек.	3	2	Дубинско додавање	11 – 16
8	57:33 – 57:45	Изблокиран	Маневар	Друга лопта	3	12 сек.	2	2	Индивидуално	11 – 16
9	58:18 – 58:23	Прецизан	Напад	Корнер	2	5 сек.	1	2	Центаршут	0 – 5
10	61:29 – 61:47	Прецизан	Маневар	Друга лопта	5	18 сек.	4	4	Индивидуално	16<
11	81:48 – 81:56	Прецизан	Маневар	Друга лопта	3	8 сек.	2	1	Индивидуално	16<

Табела 7. Посматрачки лист организације напада репрезентације Црне Горе на утакмици против Литваније у Црној Гори

Дефанзивна организација										
Врста такмичења: Лига Нација										
Екипа: Црна Гора										
Утакмица: Црна Гора - Литванија										
р.б.	Временски интервал	Прецизност напада	Зона почетка напада	Начин започињања напада	Број играча учесника	Временско трајање (сек)	Број додавања	Зона завршног додавања	Асистенција	Зона шута
1	4:00 – 4:08	Прецизан	Маневар	Друга лопта	3	8 сек.	2	5	Дубинско додавање	16<
2	14:04 – 14:23	Изблокиран	Одбрана	Одузимање	4	19 сек.	4	2	Индивидуално	16<
3	14:23 – 14:25	Непрецизан	Напад	Друга лопта	1	2 сек.	-	-	Индивидуално	11 - 16
4	47:09 – 47:30	Непрецизан	Одбрана	Дубинско додавање	7	21 сек.	6	3	Центаршут	11 – 16
5	55:35 – 56:01	Прецизан	Маневар	Одузимање	7	26 сек.	6	2	Индивидуално	16<
6	64:37 – 65:18	Прецизан	Маневар	Друга лопта	8	41 сек.	10	2	Дубинско додавање	5 – 11
7	85:20 – 85:25	Непрецизан	Оф. прекид	Аут	2	5 сек.	1	1	Аут	0 – 5
8	94:02 – 94:05	Прецизан	Напад	Сл. ударац	1	3 сек.	-	-	Индивидуално	16<

Табела 8. Посматрачки лист организације одбране репрезентације Црне Горе на утакмици против Литваније у Црној Гори

	Организација офанзивног прекида									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Црна Гора - Литванија									
р.б.	Временски интервал	Прецизност	Врста прекида	Помоћна игра	Број додавања	Простор	Врста додавања	Бр. играча на скоку	Одбрана-противника	Ostalo
1	7:00 – 7:06	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Друга статива	Улазна	5	Индивидуална	
2	16:09 – 16:14	Непрецизан	Сл. ударац	Не	1	Централни простор	Излазна	5	Комбиновано	
3	27:42 – 27:46	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Друга статива	Излазна	5	Комбиновано	
4	29:35 – 29:39	Прецизан	Корнер	Не	1	Прва статива	Улазна	5	Комбиновано	
5	30:01 – 30:06	Неуспешан	Корнер	Не	1	Централни простор	Излазна	5	Комбиновано	
6	33:15 – 33:18	Ефикасан	Пенал	Не	-	-	-	-	-	
7	46:32 – 46:35	Неуспешан	Корнер	Да	2	Централни простор	Улазна	5	Комбиновано	
8	58:18 – 58:23	Прецизан	Корнер	Не	1	Прва статива	Улазна	5	Комбиновано	
9	62:14 – 62:19	Непрецизан	Корнер	Не	1	Друга статива	Улазна	5	Комбиновано	

Табела 9. Посматрачки лист организације офанзивног прекида репрезентације Црне Горе на утакмици против Литваније у Црној Гори

	Организација дефанзивног прекида									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Црна Гора - Литванија									
р.б.	Временски интервал	Прецизност	Врста прекида	Помоћна игра	Број додавања	Простор	Врста додавања	Бр. играча на скоку	Одбрана-противника	Ostalo
1	13:55 – 14:00	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Централни простор	Излазна	5	Зона	
2	45:45 – 45:50	Неуспешан	Корнер	Не	1	Друга статива	Излазна	6≤	Комбиновано	
3	52:37 – 52:40	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Прва статива	Излазна	6≤	Комбиновано	
4	55:24 – 55:28	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Централни простор	Улазна	6≤	Комбиновано	
5	85:02 – 85:06	Неуспешан	Корнер	Не	1	Прва статива	Излазна	6≤	Комбиновано	
6	85:20 – 85:25	Непрецизан	Аут	Не	1	Прва статива	-	-	-	
7	94: 02 – 94:05	Прецизан	Сл. ударац - директно	-	-	Друга статива	Излазна	6≤	Комбиновано	

Табела 10. Посматрачки лист организације дефанзивног прекида репрезентације Црне Горе на утакмици против Литваније у Црној Гори

Офанзивна организација										
Врста такмичења: Лига Нација										
Екипа: Црна Гора										
Утакмица: Црна Гора - Србија										
р.б.	Временски интервал	Прецизност напада	Зона почетка напада	Начин започињања напада	Број играча учесника	Временско трајање (сек)	Број додавања	Зона завршног додавања	Асистенција	Зона шута
1	38:25 – 38:32	Непрецизан	Напад	Друга лопта	2	5 сек.	1	-	Индивидуално	16<
2	45:34 – 46:07	Непрецизан	Одбрана	Пресецање	8	33 сек.	8	5	Дубинско додавање	16<
3	51:53 – 52:03	Непрецизан	Маневар	Друга лопта	4	10 сек	3	2	Дубинско додавање	16<
4	70:42 – 70:57	Прецизан	Маневар	Одузимање	3	15 сек.	2	7	Дубинско додавање	16<
5	86:00 – 86:14	Прецизан	Маневар	Оф. прекид	6	14 сек.	4	5	Дубинско додавање	16<
6	88:38 – 88:41	Непрецизан	Маневар	Оф. прекид	1	3 сек.	-	-	-	16<
7	94:55 – 95:28	Непрецизан		Друга лопта	7	33 сек.	8	5	Индивидуално	16<

Табела 11. Посматрачки лист организације напада репрезентације Црне Горе на утакмици против Србије у Црној Гори

Дефанзивна организација										
Врста такмичења: Лига Нација										
Екипа: Црна Гора										
Утакмица: Црна Гора - Србија										
р.б.	Временски интервал	Прецизност напада	Зона почетка напада	Начин започињања напада	Број играча учесника	Временско трајање (сек)	Број додавања	Зона завршног додавања	Асистенција	Зона шута
1	10:59 – 11:12	Изблокиран	Одбрана	Друга лопта	3	13 сек.	3	2	Повратна лопта	16<
2	17:54 – 17:57	Ефикасан	Напад	Пенал	1	3 сек.	-	-	Индивидуално	5 – 11
3	30:23 – 30:34	Прецизан	Маневар	Аут	4	11 сек	4	2	Центаршут	5 – 11
4	31:52 – 32:15	Изблокиран	Одбрана	Одузимање	7	23 сек.	8	3	Центаршут	11 – 16
5	40:55 – 41:05	Изблокиран	Напад	Одузимање	1	10 сек.	1	3	Повратна лопта	16<
6	45:35 – 45:37	Изблокиран	Маневар	Оф. прекид	1	2 сек.	-	-	Индивидуално	16<
7	48:02 – 48:29	Изблокиран	Одбрана	Друга лопта	5	27 сек.	5	7	Дубинско додавање	16<
8	53:20 – 53:25	Прецизан	Маневар	Оф. прекид	2	5 сек.	1	2	Центаршут	5 – 11
9	54:18 – 54:30	Непрецизан	Маневар	Одузимање	2	12 сек.	1	2	Дубинско додавање	5 – 11
10	80: 27 – 80:40	Ефикасан	Маневар	Аут	5	13 сек.	5	2	Дубинско додавање	0 – 5
11	93:41 – 93:53	Непрецизан	Маневар	Друга лопта	5	12 сек.	4	2	Дубинско додавање	16<

Табела 12. Посматрачки лист организације одбране репрезентације Црне Горе на утакмици против Србије у Црној Гори

	Организација офанзивног прекида									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Црна Гора - Србија									
р.б.	Временски интервал	Прецизност	Врста прекида	Помоћна игра	Број додавања	Простор	Врста додавања	Бр. играча на скоку	Одбрана-противника	Ostalo
1	22:23 – 22:27	Неуспешан	Корнер	Не	1	Прва статива	Излазна	4	Комбиновано	
2	37:47 – 37:52	Непрецизан	Корнер	Не	1	Прва статива	Излазна	5	Комбиновано	
3	38:25 – 38:32	Непрецизан	Корнер	Не	1	Централни простор	Излазна	5	Комбиновано	
4	67:28 – 67:33	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Централни простор	Улазна	6≤	Зона	
5	75:44 – 75:49	Неуспешан	Корнер	Не	1	Централни простор	Улазна	6≤	Комбиновано	
6	82:20 – 82:24	Неуспешан	Корнер	Не	1	Друга статива	Улазна	6≤	Комбиновано	
7	84:25 – 84:29	Неуспешан	Корнер	Да	2	Прва статива	Улазна	3	Комбиновано	
8	88:38 – 84:29	Непрецизан	Сл. ударац	Не	-	-	-	-	Комбиновано	

Табела 13. Посматрачки лист организације офанзивног прекида репрезентације Црне Горе на утакмици против Србије у Црној Гори

	Организација дефанзивног прекида									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Црна Гора - Србија									
р.б.	Временски интервал	Прецизност	Врста прекида	Помоћна игра	Број додавања	Простор	Врста додавања	Бр. играча на скоку	Одбрана-противника	Ostalo
1	3:20 – 3:24	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Централни простор	Излазна	4	Зона	
2	17:54 – 17:57	Ефикасан	Пенал	Не	-	-	-	-	-	
3	30:24 – 30:34	Прецизан	Аут	-	5	-	Лоб додавање		Зона	
4	45:35 – 45:37	Непрецизан	Сл. ударац	Не	-	-	-	-	Комбиновано	
5	53:20 – 53:25	Прецизан	Сл. ударац	Не	1	Друга статива	Улазна	4	Зона	

Табела 14. Посматрачки лист организације офанзивног прекида репрезентације Црне Горе на утакмици против Србије у Црној Гори

	Офанзивна организација									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Литванија - Црна Гора									
р.б.	Временски интервал	Прецизност напада	Зона почетка напада	Начин започињања напада	Број играча учесника	Временско трајање (сек)	Број додавања	Зона завршног додавања	Асистенција	Зона шута
1	9:20 – 9:32	Ефикасан	Одбрана	Аут	3	12 сек.	2	5	Дубинско додавање	5 – 11
2	16:09 – 16:14	Прецизан	Напад	Корнер	3	5 сек.	1	2	Центаршут	0 – 5
3	34:43 – 34:48	Ефикасан	Напад	Корнер	3	5 сек.	2	2	Индивидуално	0 – 5
4	44:57 – 45:00	Ефикасан	Напад	Пенал	-	3 сек.	-	-	Индивидуално	5 – 11
5	49:22 – 49:24	Прецизан	Напад	Сл. ударац	1	2 сек.	-	-	Индивидуално	16<
6	49:53 – 49:59	Непрецизан	Напад	Корнер	3	6 сек.	2	2	Индивидуално	16<
7	71:40 – 71:50	Изблокиран	Одбрана	Пресецање	2	10 сек.	1	7	Индивидуално	16<
8	76:18 – 76:20	Прецизан	Напад	Корнер	2	2 сек.	1	3	Центаршут	5 -11
9	76:20 – 76:21	Прецизан	Напад	Друга лопта	1	1 сек.	-	-	Индивидуално	0 – 5
10	85:05 – 85:18	Ефикасан	Одбрана	Друга лопта	4	13 сек.	3	1	Центаршут	0 – 5
11	93:08 – 93:27	Прецизан	Одбрана	Пресецање	3	19 сек.	2	2	Повратна лопта	11 - 16

Табела 15. Посматрачки лист организације напада репрезентације Црне Горе на утакмици против Литваније у Литванији

	Дефанзивна организација									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Литванија - Црна Гора									
р.б.	Временски интервал	Прецизност напада	Зона почетка напада	Начин започињања напада	Број играча учесника	Временско трајање (сек)	Број додавања	Зона завршног додавања	Асистенција	Зона шута
1	16:45 – 17:15	Прецизан	Одбрана	Аут	9	30 сек.	11	5	Индивидуално	16<
2	38:15 – 38:30	Прецизан	Маневар	Друга лопта	3	15 сек.	2	1	Центаршут	0 – 5
3	40:14 – 40:50	Непрецизан	Одбрана	Аут	8	36 сек.	10	2	Повратна лопта	16<
4	51:46 – 52:02	Изблокиран	Маневар	Одузимање	5	16 сек.	5	3	Центаршут	5 – 11
5	52:02 – 52:04	Изблокиран	Напад	Друга лопта	1	2 сек.	-	-	Индивидуално	11 – 16
6	52:04 – 52:08	Прецизан	Напад	Друга лопта	1	4 сек.	-	-	Индивидуално	16<
7	55:17 – 55:22	Непрецизан	Напад	Одузимање	2	5 сек.	1	1	Центаршут	11 – 16
8	61:52 – 62:11	Непрецизан	Одбрана	Друга лопта	4	19 сек.	3	2	Повратна лопта	16<
9	69:37 – 69:41	Прецизан	Напад	Друга лопта	1	4 сек.	-	-	Индивидуално	5 – 11
10	72:17 – 72:29	Прецизан	Маневар	Одузимање	3	12 сек.	3	5	Индивидуално	5 – 11
11	87:01 – 87:08	Ефикасан	Напад	Одузимање	3	7 сек.	2	2	Центаршут	5 – 11
12	88:44 – 89:02	Изблокиран	Маневар	Аут	7	18 сек.	7	2	Повратна	5 – 11
13	91:48 – 91:51	Непрецизан	Напад	Друга лопта	1	3 сек.	-	-	Индивидуално	16<

Табела 16. Посматрачки лист организације одбране репрезентације Црне Горе на утакмици против Литваније у Литванији

	Организација офанзивног прекида									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Литванија - Црна Гора									
р.б.	Временски интервал	Прецизност	Врста прекида	Помоћна игра	Број додавања	Простор	Врста додавања	Бр. играча на скоку	Одбрана-противника	Ostalo
1	8:36	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Друга статива	Улазна	5	Комбиновано	
2	9:20 – 9:32	Ефикасан	Аут	Не	2	-	-	-	-	
3	12:59 – 13:05	Непрецизан	Корнер	Не	1	Прва статива	Излазна	5	Комбиновано	
4	16:09 – 16:14	Прецизан	Корнер	Не	1	Прва статива	Улазна	5	Комбиновано	
5	34:43 – 34:48	Ефикасан	Корнер	Не	2	Прва статива	Излазна	5	Комбиновано	
6	44:56 – 45:00	Ефикасан	Пенал	Не	-	-	-	-	-	
7	49:22 – 49:24	Прецизан	Сл. ударац	Не	-	-	-	-	Комбиновано	
8	49:53 – 49:59	Непрецизан	Корнер	Не	2	Друга статива	Улазна	5	Комбиновано	
9	53:54 – 53:57	Неуспешан	Корнер	Не	1	Прва статива	Излазна	5	Комбиновано	
10	54:17 – 54:20	Неуспешан	Корнер	Не	1	Централни простор	Излазна	6≤	Комбиновано	
11	76:18 – 76:20	Прецизан	Корнер	Не	1	Прва статива	Излазна	5	Комбиновано	
12	78:47 – 78:49	Непрецизан	Сл. ударац	Не	-	-	-	3	Комбиновано	
13	93:58 – 94:00	Неуспешан	Корнер	Не	1	Прва статива	Излазна	4	Комбиновано	

Табела 17. Посматрачки лист организације офанзивног прекида репрезентације Црне Горе на утакмици против Литваније у Литванији

	Организација дефанзивног прекида									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Литванија - Црна Гора									
р.б.	Временски интервал	Прецизност	Врста прекида	Помоћна игра	Број додавања	Простор	Врста додавања	Бр. играча на скоку	Одбрана-противника	Ostalo
1	33:06	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Централни простор	Излазна	6≤	Зона	
2	74:23 – 74:25	Непрецизан	Корнер	Не	1	Централни простор	Улазна	6≤	Комбиновано	
3	74:38 – 74:46	Неуспешан	Корнер	Да	3	-	-	6≤	Комбиновано	
4	84:40 – 84:44	Непрецизан	Корнер	Не	1	Друга статива	Излазна	6≤	Комбиновано	

Табела 18. Посматрачки лист организације дефанзивног прекида репрезентације Црне Горе на утакмици против Литваније у Литванији

	Офанзивна организација									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Србија - Црна Гора									
р.б.	Временски интервал	Прецизност напада	Зона почетка напада	Начин започињања напада	Број играча учесника	Временско трајање (сек)	Број додавања	Зона завршног додавања	Асистенција	Зона шута
1	1:18 – 1:25	Непрецизан	Маневар	Одузимање	2	7 сек.	1	7	Дубинско додавање	16<
2	18:05 – 18:17	Прецизан	Одбрана	Од голмана	3	12 сек.	2	5	Дубинско додавање	11 – 16
3	28:05 – 28:18	Изблокиран	Маневар	Друга лопта	4	13 сек.	6	2	Повратна лопта	5 – 11
4	64:02 – 64:29	Прецизан	Одбрана	Пресецање	5	27 сек.	4	2	Повратна лопта	16<
5	68:09 – 69:19	Ефикасан	Одбрана	Аут	10	70 сек.	19	2	Повратна лопта	11 – 16
6	70:31 – 70:35	Непрецизан	Маневар	Пресецање	1	4 сек.	-	-	Индивидуално	11 – 16
7	72:02 – 72:09	Прецизан	Напад	Пресецање	2	7 сек.	1	2	Индивидуално	5 – 11
8	74:09 – 74:22	Изблокиран	Маневар	Друга лопта	4	13 сек.	3	4	Индивидуално	16<
9	83:15 – 83:27	Прецизан	Маневар	Пресецање	4	12 сек.	4	2	Индивидуално	16<
10	90:32 -90:47	Непрецизан	Маневар	Пресецање	3	15 сек.	2	2	Индивидуално	16<

Табела 19. Посматрачки лист организације напада репрезентације Црне Горе на утакмици против Србије у Србији

	Дефанзивна организација									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Србија - Црна Гора									
р.б.	Временски интервал	Прецизност напада	Зона почетка напада	Начин започињања напада	Број играча учесника	Временско трајање (сек)	Број додавања	Зона завршног додавања	Асистенција	Зона шута
1	0:30 – 0:37	Непрецизан	Напад	Друга лопта	2	7 сек.	-	-	Индивидуално	16<
2	29:02 – 29:13	Ефикасан	Одбрана	Друга лопта	2	11 сек.	3	6	Дубинско додавање	11 – 16
3	30:49 – 31:02	Ефикасан	Маневар	Одузимање	5	11 сек.	4	1	Центаршут	0 – 5
4	36:08 – 36:16	Прецизан	Маневар	Друга лопта	3	8 сек.	4	2	Повратна лопта	0 – 5
5	42:58 – 43:41	Непрецизан	Маневар	Одузимање	9	43 сек.	25	2	Центаршут	0 – 5
6	45:39 – 45:43	Прецизан	Напад	Корнер	2	4 сек.	1	1	Центаршут	5 – 11
7	46:23 – 46:25	Непрецизан	Напад	Корнер	2	2 сек.	1	3	Центаршут	5 – 11
8	47:08 – 47:09	Непрецизан	Напад	Сл. ударац	1	1 сек.	-	-	Индивидуално	16<
9	77:19 – 77:26	Непрецизан	Напад	Корнер	4	7 сек.	3	2	Повратна лопта	16<
10	79:26 – 79:28	Непрецизан	Напад	Корнер	2	2 сек.	1	1	Центаршут	5 – 11
11	87:55 – 88:17	Непрецизан	Одбрана	Друга лопта	6	22 сек.	7	5	Индивидуално	16<

Табела 20. Посматрачки лист организације одбране репрезентације Црне Горе на утакмици против Србије у Србији

	Организација офанзивног прекида									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Србија - Црна Гора									
р.б.	Временски интервал	Прецизност	Врста прекида	Помоћна игра	Број додавања	Простор	Врста додавања	Бр. играча на скоку	Одбрана-противника	Ostalo
1	18:45 – 18:47	Неуспешан	Корнер	Не	1	Прва статива	Улазна	5	Комбиновано	
2	28:52 – 28:55	Неуспешан	Корнер	Не	1	Прва статива	Улазна	5	Комбиновано	
3	58:34 – 58:37	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Централни простор	Улазна	5	Зона	
4	63:17 – 63:19	Неуспешан	Корнер	Не	1	Прва статива	Улазна	5	Комбиновано	
5	83:51 – 83:54	Непрецизан	Корнер	Не	2	Прва статива	Улазна	6≤	Комбиновано	
6	92:33 – 92:36	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Централни простор	Излазна	6≤	Зона	

Табела 21. Посматрачки лист организације офанзивног прекида репрезентације Црне Горе на утакмици против Србије у Србији

	Организација дефанзивног прекида									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Србија - Црна Гора									
р.б.	Временски интервал	Прецизност	Врста прекида	Помоћна игра	Број додавања	Простор	Врста додавања	Бр. играча на скоку	Одбрана-противника	Ostalo
1	14:39	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Прва статива	Излазна	5	Зона	
2	35:31 – 35:34	Неуспешан	Корнер	Не	1	Прва статива	Излазна	5	Комбиновано	
3	37:40 – 37:41	Непрецизан	Пенал	-	-	-	-	-	-	
4	45:12 – 45:14	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Централни простор	Излазна	5	Комбиновано	
5	45:39 – 45:43	Прецизан	Корнер	Не	1	Централни простор	Излазна	5	Комбиновано	
6	46:23 – 46:25	Непрецизан	Корнер	Не	1	Прва статива	Излазна	6≤	Комбиновано	
7	47:08 – 47:19	Непрецизан	Сл. ударац	Не	-	-	-	-	-	
8	77:18 – 77:27	Неуспешан	Корнер	Не	2	Друга статива	Излазна	5	Комбиновано	
9	79:06 – 79:09	Неуспешан	Корнер	Не	1	Прва статива	Излазна	5	Комбиновано	
10	79:26 – 79:28	Непрецизан	Корнер	Не	1	Прва статива	Излазна	5	Комбиновано	

Табела 22. Посматрачки лист организације дефанзивног прекида репрезентације Црне Горе на утакмици против Србије у Србији

	Офанзивна организација									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Црна Гора – Румунија									
р.б.	Временски интервал	Прецизност напада	Зона почетка напада	Начин започињања напада	Број играча учесника	Временско трајање (сек)	Број додавања	Зона завршног додавања	Асистенција	Зона шута
1	24:42 – 24:46	Непрецизан	Напад	Корнер	2	4 сек.	1	3	Центаршут	11 – 16
2	35:38 – 35:56	Изблокиран	Напад	Аут	3	18 сек.	4	1	Повратна лопта	16<
3	36:25 – 36:33	Непрецизан	Напад	Корнер	3	8 сек.	3	3	Повратна лопта	16<
4	53:21 – 53:23	Непрецизан	Напад	Сл. ударац	1	2 сек.	-	-	Индивидуално	16<
5	65:29 – 65:39	Изблокиран	Маневар	Одузимање	4	10 сек.	3	2	Индивидуално	5 – 11
6	71:35 – 71:36	Прецизан	Напад	Пенал	1	1 сек.	-	-	Индивидуално	5 – 11
7	77:38 – 77:45	Непрецизан	Маневар	Одузимање	3	7 сек.	2	7	Дубинско додавање	16<

Табела 23. Посматрачки лист организације напада репрезентације Црне Горе на утакмици против Румуније у Црној Гори

Дефанзивна организација										
Врста такмичења: Лига Нација										
Екипа: Црна Гора										
Утакмица: Црна Гора – Румунија										
р.б.	Временски интервал	Прецизност напада	Зона почетка напада	Начин започињања напада	Број играча учесника	Временско трајање (сек)	Број додавања	Зона завршног додавања	Асистенција	Зона шута
1	0:40 – 0:57	Изблокиран	Маневар	Одузимање	5	17 сек.	5	3	Повратна лопта	11 – 16
2	2:22 – 2:28	Непрецизан	Маневар	Пресецање	2	6 сек.	1	3	Центаршут	11 – 16
3	3:26 – 3:35	Непрецизан	Напад	Корнер	3	9 сек.	3	1	Повратна лопта	16<
4	5:57 – 6:02	Непрецизан	Напад	Друга лопта	1	5 сек.	-	-	Индивидуално	16<
5	15:46 – 16:28	Непрецизан	Маневар	Аут	10	42 сек.	15	1	Центаршут	0 – 5
6	18:14 – 18:23	Непрецизан	Напад	Пресецање	4	9 сек.	3	1	Дубинско додавање	5 – 11
7	19:23 – 19:31	Прецизан	Напад	Друга лопта	2	8 сек.	1	2	Повратна лопта	5 – 11
8	20:21 – 20:24	Непрецизан	Напад	Корнер	2	3 сек.	1	1	Повратна лопта	5 – 11
9	32:55 – 33:10	Прецизан	Одбрана	Одузимање	3	15 сек.	3	2	Повратна лопта	11 – 16
10	34:27 – 34:39	Прецизан	Одбрана	Сл. ударац	4	12 сек.	5	1	Дубинско додавање	11 – 16
11	43:06 – 43:13	Ефикасан	Маневар	Одузимање	3	7 сек.	2	2	Повратна лопта	16<
12	47:38 – 47:40	Изблокиран	Напад	Сл. ударац	2	3 сек.	1	2	Повратна лопта	16<
13	53:45 – 53:55	Изблокиран	Одбрана	Од голмана	3	10 сек.	2	2	Дубинско додавање	5 – 11
14	58:23 – 58:28	Прецизан	Напад	Одузимање	2	5 сек.	1	4	Индивидуално	16<
15	59:08 – 59:15	Прецизан	Маневар	Пресецање	3	7 сек.	2	5	Индивидуално	16<
16	62:26 – 62:28	Изблокиран	Напад	Друга лопта	1	2 сек.	-	-	Индивидуално	16<
17	62:39 – 62:46	Прецизан	Напад	Друга лопта	6	7 сек.	5	1		
18	80:32 – 80:47	Изблокиран	Маневар	Одузимање	4	15 сек.	3	3	Индивидуално	16<

Табела 24. Посматрачки лист организације одбране репрезентације Црне Горе на утакмици против Румуније у Црној Гори

	Организација офанзивног прекида									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Црна Гора - Румунија									
р.б.	Временски интервал	Прецизност	Врста прекида	Помоћна игра	Број додавања	Простор	Врста додавања	Бр. играча на скоку	Одбрана-противника	Ostalo
1	24:42 – 24:46	Непрецизан	Корнер	Не	1	Друга статива	Улазна	5	Комбиновано	
2	36:25 – 36:33	Непрецизан	Корнер	Да	3	-	-	5	Комбиновано	
3	41:08 – 41:10	Неуспешан	Сл. ударац	Не	1	Централни простор	Улазна	5	Зона	
4	51:18 – 51:21	Непрецизан	Корнер	Не	1	Прва статива	Улазна	5	Комбиновано	
5	53:21 – 53:23	Непрецизан	Сл. ударац	Не	-	-	Улазна	5	Зона	
6	69:37 – 69:41	Непрецизан	Сл. ударац	Не	1	Друга статива	Улазна	5	Зона	
7	71:35 – 71:36	Прецизан	Пенал	Не	-	-	-	-	-	
8	75:50 – 75:53	Неуспешан	Корнер	Не	1	Централни просто	Улазна	5	Комбиновано	

Табела 25. Посматрачки лист организације офанзивног прекида репрезентације Црне Горе на утакмици против Румуније у Црној Гори

	Организација дефанзивног прекида									
	Врста такмичења: Лига Нација									
	Екипа: Црна Гора									
	Утакмица: Црна Гора - Румунија									
р.б.	Временски интервал	Прецизност	Врста прекида	Помоћна игра	Број додавања	Простор	Врста додавања	Бр. играча на скоку	Одбрана-противника	Ostalo
1	1:56 – 1:58	Неуспешан	Корнер	Не	1	Прва статива	Излазна	5	Комбиновано	
2	3:26 – 3:35	Непрецизан	Корнер	Да	3	-	Улазна	5	Комбиновано	
3	20:21 – 20:24	Неуспешан	Корнер	Не	1	Централни простор	Улазна	5	Комбиновано	
4	47:38 – 47:40	Неуспешан	Сл. ударац	Да	2	-	Улазна	5	Комбиновано	
5	54:26 – 54:28	Неуспешан	Корнер	Не	1	Централни простор	Улазна	5	Комбиновано	
6	57:59 – 58:01	Непрецизан	Корнер	Не	1	Прва статива	Улазна	5	Комбиновано	
7	60:11 – 60:14	Неуспешан	Корнер	Не	1	Централни простор	Излазна	4	Комбиновано	
8	61:21 – 61:24	Неуспешан	Сл. ударац	Не	-	-	Улазна	-	-	
9	62:24 – 62:27	Неуспешан	Корнер	Не	1	Централни простор	Излазна	5	Комбиновано	

Табела 26. Посматрачки лист организације дефанзивног прекида репрезентације Црне Горе на утакмици против Румуније у Црној Гори